

info

Pohyb ve formě!

Kombinace glukosaminu, chondroitinu, MSM s obsahem perfektně vstřebatelných kolagen-ních peptidů, vitaminem C pro podporu správné funkce chrupavek i kostí a s extraktem z boswelie pro správnou funkci kloubů.

SLOŽENÍ V 1 TABLETĚ

Glukosamin sulfát	300 mg
MSM - methylsulfonylmethan	300 mg
Kolagenní hydrolyzát	200 mg
Extrakt z pryskyřice boswelie	180 mg
Chondroitin sulfát	160 mg
Vitamin C	20 mg

**Zdravé klouby
a bezbolestný pohyb
v každém věku!**

SPORT

PREVENCE

PRACOVNÍ ZÁTĚŽ

WWW.VVS.CZ

Představujeme

Jiří Vojkovský

Jelikož ve firmě pracuji již 7 let, představení jako nováčka asi nebude úplně na místě.

Narodil jsem se před 35 lety ve Frýdku-Místku (Fajne Město) a téměř celý život pobývám v malé obci nedaleko tohoto města. Vyrůstal jsem zde na malém rodinném statku, z čehož vyplývá, že k životu spatím se zemědělstvím jsem byl předurčen...

Když jsem se ale pak v patnácti rozhodoval co dále dělat, zemědělství pro mě rozhodně nebylo jasnou volbou. Výběr padl na obor veřejnosprávní činnost – modrý límeček, ve třídě spolu s dalšími dvěma spolužáky jsme byli utlačovanou menšinou. Každopádně zde se můj vztah k biologii asi začal lámat – z doslechu z poslední lavice, a ne vždy příjemných nálad spolužáků, jsem byl pomalu zasvěčován do toho, co znamená říjový cyklus. Lámaní to bylo ale pomalé, po střední škole jsem nastoupil na obor finance do Karviné. I přes to, že i zde jsem byl utlačovanou menšinou, už se mi tady tak nelíbilo a studium jsem po dvou měsících ukončil.

Po této nevydařené štaci a pár krátkodobějších pracovních příležitostech jsem se rozhodl, že vyrazím do zahraničí a výsledek byl ten, že jsem téměř 3 roky strávil na rodinné mléčné farmě nedaleko města Cork v Irsku. A poté, co jsme na farmě začali spolupracovat s výživářským poradcem, řekl jsem si, že to je přesně ono, co bych chtěl dále dělat. Loučení, po původně plánovaném ročním pobytu, nebylo jednoduché, ale bylo na čase se posunout někam dále.

A když jsem se tenkrát v pětadvaceti rozhodoval, co dále dělat, volba už byla více než jasná. Nastoupil jsem na obor zootechnik do Brna na Mendelovu univerzitu. Po třech letech, asi týden po bakalářských státnicích jsem dostal nabídku pracovat ve VVS. Navazující obor krmivářství už jsem tedy studoval současně s prací v oboru, který mi v Irsku tak učaroval. Ono celé studium v Brně bylo velmi obohacující (ne vždy pro má játra), potkal jsem zde taky svou ženu, se kterou mám 2 dcery. :) Na této práci mě baví různorodost, stále je co řešit, zlepšovat. A tak vím, že nezakrním. Toto povolání chci dělat další roky, stále mě bude překvapovat a bavit.

Mým cílem je taky oživit po letech náš statek. Zatím to má k ideálu docela daleko, ale všechno chce svůj čas.

Marcela Havlenová

Letos padla volba představení na mě, proto mi dovoluji napsat o sobě pár řádků. Stejně jako firma jsem loňský listopad oslavila abrahámoviny. Ve firmě pracuji již 17 let na pozici účetní, což je hlavní náplní mé práce. Můžete se se mnou potkat na recepci, kde funguje prodejna pro drobné odběratele. Díky tomu, že část mé práce spočívá v různých administrativních a provozních pracích, jako je zajišťování firemních akcí, výstav, apod., je má práce rozmanitá, zajímavá a pokaždé trochu jiná. Nejen z tohoto důvodu se mi ve firmě stále líbí a práce mě baví. Samozřejmě k tomu přispívá i dobrý kolektiv, bez kterého by to nešlo.

Co se týče mého soukromého života... celé dětství jsem prožila v malé vesničce Studené, nedaleko Verměřovic. I když nyní již skoro 30 let bydlím (s manželem, dětmi a kocourem) v Jablonném, rodný domek máme jako chalupu, kde trávíme hodně volného času. Rodiče nás od mala vedli k práci a to hlavně na rozlehlé zahradě. V dětství to pro mě byla povinnost, která se v dospělosti paradoxně proměnila v zálibu. Proto mezi mé největší koníčky patří jak okrasná tak i užitková zahrada. Ale nejenom prací živ je člověk... proto ráda sednu na kolo, vyrazím za turistikou, nebo jen tak do lesa na houby. Ráda poznávám nové kouty naší země, ale i zahraničí, a to jak s rodinou, tak i s kamarády. Když je čas, ráda pečů, vařím nebo něco tvořím do bytu nebo na zahradu. Koníčky mi dávají nejen radost z pohybu, ale i rovnováhu k mému především sedavému zaměstnání.

O čem se píše...

V Agra Březnici spolupracují s VVS ve výživě telat:

- a) 8 roků
- b) 5 roků
- c) 2 roky

Čtete na str. 4

Na Heřmanické farmě došlo po 6 měsících po naskladnění do nové stáje k navýšení denního nádoje o:

- a) 2 litry na ks
- b) 4 litry na ks
- c) 7 litrů na ks

Čtete na str. 9

Ztráty telat včetně mrtvě rozených jsou v Rynagu:

- a) do 10 %
- b) do 8 %
- c) do 6 %

Čtete na str. 11

Jalovice narozené od stresovaných krav mají na první laktaci nižší denní nádoje:

- a) o 2 l
- b) o 3,5 l
- c) o 5 l

Čtete na str. 13

Vítězem 13. ročníku Mléčné farmy roku se v kategorii Čestr stal podnik:

- a) Podorlicko, a.s. Mistrovice
- b) PROAGRO Radešínská Svratka, a.s.
- c) Zemědělská a.s. Horní Bradlo

Čtete na str. 24

Úvodník

Milí chovatelé a obchodní partneři, všichni čtenáři našeho časopisu. Na stránkách dalšího vydání časopisu VVS přinášíme pojednání ze života na farmách skotu, koní či spárkaté zvěře. V době poznamenané pandemií Covidu a politickými nesváry po celém světě si tak můžete přečíst o obyčejném úspěchu chovatelů zvířat. Někde vybudovali nové moderní stáje, někde jen postupnými kroky dosahují lepších výsledků v hospodaření. V chovu spárkaté má zásadní význam budování slanisek. Opět začaly koňské závody s přítomností naší značky Premin a naše ZOO chytly po dlouhé době útlumu druhý dech. Chovatelské výstavy se většinou nekonaly; „tradiční“ výjimkou byl Prim Chomutice a velké Brno, národní šampionáty zvířat. A do formy nám pomohlo dvoudenní sportovní soustředění chovatelů v Českém ráji. I o tomto si přečtete na stránkách VVS Infa.

Milí přátelé, dnešní doba je plná vyhraněných postojů, nabídek jednoduchých řešení a marketingových pozlátek. Vážme si zdravého seelského rozumu, abychom postupnými kroky dosahovali podnikatelských i osobních cílů. Přejme si, aby naše farmy byly ve formě.

Jiří Burdych

na farmě
ve formě

Efektivní odchov telat

ZD Telč

Zemědělské družstvo Telč leží na Vysočině 25 km jihozápadně od Jihlavy. Hospodaří zde na 2470 ha půdy v katastrálním území 31 obcí a průměrné výšce 526 m n. m. Pěstují zde pšenici, ječmen, žito, oves a tritické na zrno. Dále silážní kukuřici, řepku, mák, kmín a trávy na seno. Hlavním odvětvím ŽV je výroba mléka. Na kravíně je 398 ks krav holštýnského plemene, z čehož je průměrně 342 ks dojených krav. Ročně zde vyprodukují téměř 3,5 mil. litrů mléka. V roce 2018 byl postaven nový teletník. Dnes se zde nachází individuální stání (boudky) pro telata po narození a dva mléčné krmné automaty, každý se třemi výdejními boxy. Od narození do 5. dne jsou telata napájena mlezivem od vlastní matky. Následně od 6. dne přecházejí na náhražku Multimilk Vital a od 7. dne dostávají granulovaný startér. V boudkách dostávají telata 2 x 3 litry náhražky s koncentrací 143 g na litr náhražky.

Telátka se přesouvají hromadně po 18 ks v rozmezí 1 až 2 týdnů stáří do boxů s krmnými automaty. Po naskladnění dostávají po dobu 10 dní 6,4 litrů náhražky na den. Od 10. dne na krmném automatu se dávka zvyšuje na 8 litrů denně. 31. den po naskladnění se začíná dávka snižovat o 0,2 litrů za den a 72. den se telata odstavují. Startér mají přístupný ad libitum a od 1. měsíce věku dostávají seno. Po každém teleti se boudky i boxy vymyjí horkou vodou, provede se desinfekce a nechají se vyschnout před novým nastláním a naskladněním zvířat.

Důvtip v I. Agro Oldřiš

Přibližně 10 km západně od Poličky na hranici kraje Pardubického a kraje Vysočina hospodaří na zvláště krajině zemědělské družstvo I. Agro Oldřiš. Nadmořská výška 600 m n. m. slibuje drsné zacházení, ale houževnaté hospodáře z Oldřiše nezaskočí. Základy úspěchu lze pozorovat mimo jiné v příkladné kázni při přípravě objemných krmiv, odhodlanosti paní ředitelky Lossmannové, systematické a pečlivé práci zootechniků Vladimíra Andrla a Michala Dvořáka a všeobecně přítomné dobré náladě a pořádku. Teletník vznikl důvtipnou úpravou skládky na slámu. Plechové boky byly ze ¾ nahrazeny posuvnými plachtami, střecha opatřena šterbinou. Konstruovaná stavba nabízí velkou kubaturu a díky úpravám zde zůstává příjemné klima po celý rok. Velikou výhodou je sucho a zátvěř krytého teletníku bez ztrát startéru a zvýšená pohoda při práci ošetřovatele. Jednotlivá ležení pro zvířata jsou umístěna vedle sebe, oddělena plastovými boky, nastlána slámou. V zadní části ležení je prostor jednoduše zastřešen prkny a vybaven průchozí plachtou z měkkého plastu tak, aby teleti poskytl chráněné místo pro klidný odpočinek v mrazivých dnech a přitom nevytvářel žár v létě.

Na čistotu ležení je kladen velký důraz. Jednotlivé postýlky jsou před příchodem nového obyvatele důkladně vymyty vapkou s pěnovou desinfekcí a nějaký čas nechány odpočinout. Tento krok není opomíjen za žádných okolností. Za povšimnutí určitě stojí také zvládnutý boj s mouchami. Nedůvěra k bezchybnosti rozmrazování mleziva vedla k odstranění mrazení. Na teletníku se tedy pracuje vždy s čerstvým mlezivem. Pro jeho kvalitu je důležitá příprava na porod, včasnost oddojení a čistota při manipulaci. Telata jsou napájena 5 dní mlezivem a 6. den přechází na kvalitní mléčnou náhražku Multimilk Vital při ředění 1:8. Krmení probíhá dvakrát denně po 3 l. Telata mají k dispozici vždy čerstvou vodu a slamnatý startér nejvyšší kvality. Odstavu od mléka a přesunu do skupin předchází změna startéru na levnější verzi slamnatého startéru tak, aby se z něj stal propojující prvek při přesunu na novou stáj. Na nové stáji jsou ve skupině po cca 17 ks.

Telata jsou odstavována ve 2 měsících při průměrné hmotnosti 80 kg, po přesunu v 75. dni dosahují průměrné hmotnosti 90 kg. Teletník v I. Agro Oldřiš je příkladem toho, že důsledným dodržením základních pravidel odchovu a důvtipnými úpravami lze krásných chovatelských úspěchů dosáhnout i bez dramatických investic.

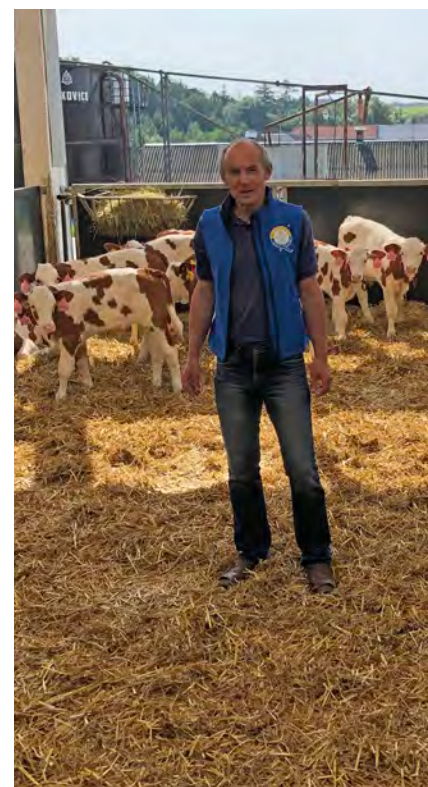
Agra Březnice

Zemědělský podnik Agra Březnice a.s. se nachází v Jižních Čechách 10 km od města Bechyně.

Společnost hospodaří na výměře přesahující 2300 ha. V živočišné výrobě se společností zabývá hlavně výrobou mléka, hovězího žíru a produkci vepřového masa. Hlavní zootechnik pan Ing. Rostislav Novotný spolu se svými kolegy a kolegy se stará o 1450 kusů hovězího dobytka. Dojnic je 510 kusů, jalovic a býků 470 kusů a telat 470 kusů. Český strakatý skot, který v Březnici chovají, má vynikající výsledky v plemenitbě a mléčné užitkovosti. Ing. Novotný si velmi dobře uvědomuje, že moderní vzdušné stáje pro dojnice a kvalitní objemná krmiva nejvíce ovlivňují mléčnou užitkovost. Tak i nové teletníky s mléčnými automaty a kvalitní mléčná náhražka nejvíce ovlivňují kvalitu odchovu telat. V Březnici vědí, že bez dobře odchovaného telete není dobrá jalovice a nemůže být dobrá kráva.

Proto v nedávném čase proběhla výstavba nového teletníku. To se projevilo na kvalitě odchovu a do značné míry zjednodušilo práci s telaty. Telata zde dosahují denního přírůstku 850-1100 g. Jak bylo řečeno, bez kvalitní mléčné náhražky to nejde. Agra Březnice už 8. rok spolupracuje s firmou VVS.

MULTIMILK VITAL se vyznačuje vysokou kvalitou surovin, perfektní rozpustností a nulovou sedimentací. Telata v Březnici jsou krmena na automatech. Dávkování je 6-8 l nápoje. Koncentrace náhražky na jeden litr vody je cca 150 g. Telata do 3 týdnů jsou krmena 6 l nápoje a telata od 3. týdne jsou krmena 8 l nápoje. Tento systém krmení umožňuje odstav telat v 64. dnu.

Z našich farem

Podorlicko stále stoupá

Společnost PODORLICKO, a. s., Mistrovice hospodaří v podhůří Orlických hor. Zabývá se rostlinnou a živočišnou výrobou, dále pak provozuje dřevařskou výrobu a vlastní kuchyň, která varí asi 300 obědů pro zaměstnance i pro další firmy v regionu.

„U nás si můžete koupit kvalitní české brambory. Potřebujete stavební řezivo? Přijďte k nám...“ takto se prezentuje na webu akciová společnost Podorlicko se sídlem v Mistrovicích, zejména z hlediska živočišné výroby významný zemědělský podnik Pardubického kraje.

Z původního zemědělského družstva Mistrovice vznikla v roce 1996 akciová společnost. Ta v roce 2009 ustoupila od chovu prasat a specializovala se v živočišné výrobě na chov českého strakatého skotu, vhodného pro tuto podhorskou oblast. PODORLICKO je majitelem společnosti ZEFA HČ, spol. s r. o., která se zabývá pasetvím chovem masného skotu plemene charolais.

Rostlinná výroba je podřízena výrobě mléka. Z 800 ha zemědělské půdy je 540 orné, na které se pěstují obilniny (240 ha), víceleté pícniny (130 ha), silážní kukuřice (115 ha), brambory konzumní i sadbové (15 ha), hořčice na semeno (36 ha), trávy na semeno (30 ha), dále i množitelské kultury jetele lučního.

Živočišná výroba firmy je provozována ve dvou střediscích. V Mistrovicích probíhá ve dvou stájích odchov jalovic od čtyř měsíců věku do sedmi měsíců březosti. Asi dva měsíce před porodem se jalovice přesunují na hlavní středisko výroby mléka ve Verměřovicích. Zde je chováno průměrně 450 krav, 35 vysokobřezích jalovic, 135 telat. Býčci jsou prodáni ve věku kolem třiceti dnů.

Důraz na nejmladší generaci

Firma vsází na intenzivní odchov jaloviček. Jak zmiňují ředitel Ing. Jiří Majvald a hlavní zootechnička Květa Foglová, investice do odchovu jaloviček se vyplácí. V této kategorii zvířat se nesmí šetřit na výživě, prevenci onemocnění ani na péči o telata, tyto investice se zúročují v celoživotní užitkovosti a zdraví zvířat.

Významné umístění v celostátní soutěži Mléčná farma roku je dobrou vizitkou podniku. Zleva Ing. Bohuslav Kroulík, místopředseda představenstva, Květa Foglová, hlavní zootechnička, a Ing. Jiří Majvald, ředitel

Nová hala s dojrnou ve Verměřovicích

Po narození je teletu podáno mlezivo od vlastní matky do dvou hodin po porodu, případně konzervované mlezivo. Pět dní po porodu tele dostává mlezivo od vlastní matky. Následuje podávání mléčné krmené směsi čtyřikrát denně 2,5 litru. První měsíc podáváme müsli starter, následuje starter slamatý až do čtvrtého měsíce stáří. Seno i startery dostávají telata ad libitum.

„Úhyny telat jsme eliminovali do 3 % ztrát včetně mrtvě narozených. Porodna je pod stálou kontrolou, všichni zaměstnanci jsou proškoleni, jak pečovat o matku a tele,“ popisuje Květa Foglová.

Výživa je další silný pilíř

Krmivo se zakládá dvakrát denně. Zootechnička si nemůže vynachválit samojízdný míchací krmný vůz a práci výživářského poradce Ing. Vladimíra Musila, který podniku poskytuje komplexní poradenství.

Krmná dávka je složena z následujících surovin: kukuřičná siláž, jetelotrávní senáž, cukrovarské řízky, pivovarské mláto, pšeničný šrot, řepkový šrot, kukuřičný šrot, kukuřičná vložka, sójový šrot, seno, sláma, minerální doplněk z dílny sousední firmy VVS Verměřovice, s.r.o.

Nutným předpokladem kvalitní mléčné produkce je výroba objemných krmiv. Výroba objemných krmiv je stěžejní činností pro podnik produkující mléko. Od kvality objemných krmiv se odvíjí tržby za mléko, výsledky reprodukce, náklady na veterináře, krmné doplňky a další. S tímto vědomím k výrobě objemných krmiv přistupujeme.

Plemenářská práce

Společnost využívá přípravný plán vytvořený ve spolupráci s plemenářskou firmou CRV. K načasování optimální doby inseminace pomáhá ve Verměřovicích chytrý obojek (snímač pohybové aktivity, přezývání, příjmu krmiva...). Výsledky jsou vidět v reprodukci – zabřezávání u krav je 47 % a u jalovic 61 %. Mezidobí je 372 dní. Podnik se zabývá produkcí plemenných zvířat, praktikuje embryo-transfer a je plošně zapojen do genomického testování. Jalovice s nejlepším gPH se vyplachují a embrya jsou přenášena do příjemky z řad vlastních jalovic. To přináší rychlejší genetický pokrok pro celé stádo.

Investice

V lednu 2017 byla zprovozněna nová rybná dojírna 2 x 12 s rychlým odchodem a následně nová stáj pro 162 dojnic v rozdoji a na vrcholu laktace. Stáj je čtyřřadá s velkou vzdušnou kapacitou, plná světla a dobře odvětrávaná. Všechny krávy mají v jeden okamžik přístup ke žlabu. S naskladněním nové stáje se zvýšil welfare a užitkovost stáje roste.

Samojízdný míchací krmný vůz je pro chod mléčné farmy nepostradatelný

„Nutným předpokladem kvalitní mléčné produkce je výroba objemných krmiv. Výroba objemných krmiv je stěžejní činností pro podnik produkující mléko.“

Cena mléka neodpovídá nárůstu cen vstupů

Tržby za mléko tvoří asi 70 % z příjmů podniku, další podíl na příjmech má i prodej chovných zvířat. Denní produkce okolo 12000 l mléka je dodávána do mlékárny v Litvli. „Farmářská cena, která byla např. za březen 9,25 Kč, se zdá dobrá, ale je to jen opticky, neboť zároveň jsou také vyšší vstupy. Takže nárůst ceny mléka v poslední době neodpovídá nárůstu ceny vstupů,“ konstatuje Jiří Majvald. V dubnu 2021 byla dojivost krav ve Verměřovicích 27 kg mléka na zapojenou a 32 kg mléka na kontrolovanou. Složky se pohybují kolem 3,88 % tuku a 3,67 % bílkovin. Za poslední kontrolní rok byl průměr stáda 9752 kg mléka.

Udržet kvalitu a produkci

Podle ředitele se v posledních letech podařilo zlepšit odchov, zootechnickou práci a genetiku stáda, o čemž svědčí i umístění na pátém místě v soutěži Mléčná farma roku. Za těmito výsledky stojí vzájemná spolupráce celého týmu lidí – zaměstnanců firmy i externích spolupracovníků. Co máme v plánu? Chceme udržet kvalitu krmiv a produkci, proto přemýšlíme o rozšíření a zkvalitnění kapacity výroby a skladování objemných krmiv v podobě nového silážního žlabu. Užitkovost nechceme již výrazně zvyšovat, bylo by to na úkor zdraví dojnic.

*Lukáš Prýmas
(převzato z časopisu Náš chov)*

Z našich farem

Užitkovost podpořená výživou

Družstvo Agroben Střelice je podnik na Olomoucku, který se zabývá klasickou zemědělskou výrobou. Na výměře 850 hektarů zemědělské, respektive orné půdy pěstuje jak tržní, tak i krmné plodiny, které slouží potřebám živočišné výroby zastoupené chovem holštýnského skotu. Přestože v produkční stáji se 250 dojnicemi nenajdete žádnou technologickou „novinku“, která by zvířatům zlepšila welfare a současně i přinesla úsporu lidské práce, chovatelé evidují užitkovost blízkou se jedenácti tisíci litry mléka. Podle zootechnika Karla Havlíčka za těmito vynikajícími výsledky stojí především optimální kvalita objemných krmiv a zodpovědný přístup ošetřovatelů.

Uvedené družstvo se třiceti zaměstnanci sídlí v obci Střelice, jež je součástí města Uničov v Olomouckém kraji. V nadmořské výšce okolo 240 metrů hospodáři na 850 ha orné půdy, na níž pěstují obilniny, řepku a krmné plodiny pro výrobu objemných krmiv.

„V rostlinné výrobě se zaměřujeme na pěstování obilnin, konkrétně 450 ha máme oseto sladovnickým ječmenem a 80 ha pšenicí. Na výměře 115 ha dále pěstujeme řepku, na 20 ha zelené proso, na dalších 85 ha máme vojtěšku, na 90 ha kukuřici na siláž a na deseti hektarech kukuřici na zrno. Provozujeme posklizňovou linku a na veškerou produkci rostlinné výroby máme sklady s kapacitou na 3500 tun,“ vypočítal na úvod zoo-technik Karel Havlíček.

Pokud jde o výrobu objemných krmiv, se senážemi zde začínají podle počasí zpravidla v květnu. Další seče pak vycházejí na červen, červenec a srpen, někdy se povede i pátá seč. Letošní sklizeň kukuřice na siláž se v porovnání s předešlými roky zpozdila asi o dva týdny, respektive se sklízela od poloviny září. S ohledem na počasí a stav porostu pak následovala sklizeň vlhkého kukuřičného zrna (CCM) a potom sklizeň kukuřice na zrno.

„Sklizeň objemných krmiv si hlídám ve spolupráci s agronome. Na kvalitu vojtěško-

Karel Havlíček má více než dvacetiletou zootechnickou praxi

vých senáží a kukuřičných siláží klademe velký důraz, což se odráží v dobré užitkovosti krav. Máme relativně štěstí, že hospodaříme v mírnějším pásmu, kterému se vyhýbají silné větry stejně jako i extrémní srážky a krupobití. Suchem proslulý rok 2018 byl pro nás specifický v tom, že díky převažující těžké půdě a vyšší hladině podzemní vody nevznikly tak velké ztráty,“ pokračoval zootechnik s více než dvacetiletou praxí.

Stará, ale stále funkční stáj

V živočišné výrobě se Družstvo Agroben Střelice specializuje na produkci mléka, přičemž k chovu holštýnského skotu využívá dvě farmy. A to v Benkově, kde je jak produkční stáj se 250 dojnicemi, tak i ustájovací kapacity pro pětadvacet vysokobřezích jalovic a konečně i dvacet telat v boudičkách. Na farmě ve Střelicích jsou mladá zvířata, respektive osmdesát jalovic starších dvanácti měsíců, stejný počet jalovic do jednoho roku věku a čtyřicet telat na mléčném automatu. Býčky chovatelé nevykrmují, do věku tří měsíců je prodávají jako zástavové.

„Pokud jde o užitkovost, aktuálně máme 10 800 kg mléka na ustájenou dojnici. Veškerou produkci dodáme do mlékárny Kooperace a. s., Městečko Trnávka. Za rok to je v průměru dva miliony sto tisíc litrů mléka (asi 180 tisíc litrů měsíčně) v Q kvalitě se složkami 3,80 % tuku a 3,40 % bílkovin,“ prozradil dále Havlíček.

Krávy jsou ustájeny v rekonstruované průjezdne stáji, která dříve sloužila pro odchov býků. Lehací boxy se zastýlají slámou dvakrát denně rotačním rozdružovačem. Hnojná chodba se vyhrnuje dvakrát denně smykovým nakladačem. Kvůli zajištění požadovaného proudění vzduchu se na bočních stěnách vybourala okna, přičemž na zimu se vytvořené otvory zakrývají fólií. Stáj má relativně nízký strop bez půdy, což při zmiňovaném zajištění požadovaného proudění vzduchu není na zá-

vadu. Prevenci proti tepelnému stresu dojnic pak významně napomáhá i původní střecha, která je odizolovaná.

„K dojení využíváme ještě starou rybinovou dojírnu Gascoigne melotte belgické provenience s dvakrát pěti dojícími stánkami z roku 1994, na kterou nám firma Boumatic nainstalovala v roce 2010 stájový software. Potřebné údaje ohledně nádoje tak mohou sledovat v počítači. Krávy dojíme dvakrát denně. Co se týče ošetření vemene, používáme tzv. mokrou cestu – jednorázové utěrky namočené v dezinfekčním roztoku. Dále dezinfikujeme vemeno po dojení, při zaprahování také preventivně používáme antibiotika do struků a znovu ošetřujeme dezinfekcí,“ doplnil Karel Havlíček.

Výživa a krmení

Krmení se dojnicím ustájeným na farmě Benkov zakládá dvakrát denně taženým míchacím krmným vozem Husky s horizontálním mícháním a objemem 9 m³ od italské společnosti Storti. Poradenství a kompletní výživu u všech kategorií skotu družstvu zajišťuje společnost VVS Verměřovice, s. r. o.

„S východočeskou výživářskou společností dlouhodobě spolupracujeme. Pokud se nepletu, již to bude šestnáct let. Poslední čtyři roky k nám jezdí Ing. Petr Tobeš. O tom, že naše spolupráce funguje, vypovídá i umístění v okresních tabulkách, kde nám za celoroční užitkovost náleží stabilně 3. až 4. místo,“ pochvaloval si zootechnik.

V rámci fázové výživy na farmě připravují pět krmných dávek, a to pro skupinu krav v přípravě na porod, dále pro dojnice na vrcholu laktace, v rozdoji, na konci laktace a konečně pro krávy stojící na sucho.

„V krmné dávce pro krávy v rozdoji je 16,5 kg kukuřičné siláže, 15 kg vojtěškové senáže, 6 kg cukrovarských řízků, půldruhého kilogramu řepkového extrahovaného šrotu, 1,80 kg sóje obsahující 44 % NL, 5,8 kg obil-

Požadovanou výměnu vzduchu ve stáji chovatelé zajistili vybouráním oken

„Kravám před porodem se podává speciální krmná směs „příprava na porod“, po porodu pak dostanou startovací nápoj. Připravuje se z jednoho balení Rumíku (0,5 kg) a 30 litrů vody a slouží také jako prevence proti posunutí slezu.“

ní směsi a konečně 0,6 kg slámy s přídavkem glycerolu (0,8 kg), palmového tuku (0,25 kg), sody, vápence, soli (0,25 kg) a minerální směsi (0,2 kg). Kravám na vrcholu laktace zakládáme krmnou dávku v podobě 19 kg kukuřičné siláže, 17 kg vojtěškové senáže, 7 kg cukrovských řízků, 1,4 kg řepkového extrahovaného šrotu, 2,2 kg sóje obsahující 44 % NL, 9 kg obilní směsi a konečně 0,3 kg slámy s přídavkem glycerolu (0,5 kg), palmového tuku (0,25 kg), sody, vápence, soli (0,25 kg) a minerální směsi (0,25 kg). V krmné dávce pro dojnice na konci laktace chybí sláma, sója, glycerol a palmový tuk a tvoří ji 17 kg kukuřičné siláže, 21 kg vojtěškové senáže, 4 kg cukrovských řízků, 2 kg řepkového extrahovaného šrotu, 4 kg obilní směsi a přídavek sody, vápence, soli (0,11 kg) a minerální směsi (0,15 kg). Krávy v přípravě na porod dostanou 18,5 kg kukuřičné siláže, 7 kg vojtěškové senáže, 5 kg cukrovských řízků, 2,3 kg řepkového extrahovaného šrotu a konečně 0,5 kg slámy s přídavkem glycerolu (0,4 kg), sody, vápence a soli (0,15 kg) a minerální směsi (0,15 kg). Krmná dávka pro krávy stojící na sucho je složená z 5 kg kukuřičné siláže, 15 kg vojtěškové senáže a 5,2 kg slámy s přídavkem minerální směsi (0,20 kg). Zbývá ještě dodat, že kravám v rozdoji, na vrcholu laktace a stojícím na sucho krmnou dávku zvlhčujeme dvěma, čtyřmi, respektive jedním litrem vody. Chtěl bych ještě pochválit Družstvo Agroben Střelice za týmovou práci okolo výroby objemných krmiv, protože výsledky každého rozboru mají velmi dobré parametry. Pochvalu si zaslouží také za udržovaný pořádek na silážních jamách. Oboje se totiž velkou měrou promítá do dobrých výsledků,

kterých chovatelé dosahují,“ konstatoval spokojeně Ing. Petr Tobeš.

Chovatelská práce

Kravám před porodem se podává speciální krmná směs „příprava na porod“, po porodu pak dostanou startovací nápoj. Připravuje se z jednoho balení Rumíku (0,5 kg) a 30 litrů vody a slouží také jako prevence proti posunutí slezu. Již druhý den se otelené krávy převádějí do rozdojovací skupiny, kde se jim podává speciální krmná dávka, která usnadňuje celkovou regeneraci jejich organismu. Po třiceti dnech se přechází do skupiny dojnic na vrcholu laktace. „V rámci prevence kulhání kravám ošetřujeme paznehty a kou-

peme je. V létě k tomu účelu využíváme venkovní bazén, v zimním období pak průchozí vanu uvnitř stáje. Ke koupání používáme roztok modré skalice, ale pracujeme také s tekutými přípravky na bázi zinku a mědi. Formaldehydy nepoužíváme. Na ošetřování paznehtů máme objednanou službu, která jezdí třikrát do roka. Akutní případy si dělám sám,“ navázal Karel Havlíček.

Novorozená telata chovatelé po základním ošetření umísťují do individuálních boudiček, kde je napoprvé napojí mlezivem od matky. Po pěti dnech mlezivového období se jim dvakrát denně podává sušené mléko v celkové dávce šesti litrů. Po měsíci se telata stěhují na farmu Střelice, kde stráví bezmála dva měsíce (50 dnů) ve společných kotcích na mléčném automatu. Přitom v každém ze dvou k tomu účelu provozovaných kotců je dvacet telat.

„Ve druhé fázi mléčné výživy telatům zakládáme TMR a starter. Odstavujeme je v 80 dnech věku. Asi v pěti měsících jalovičky převádíme do stáje s boxovým ustájením, kde jim zkrumujeme již jen TMR. Vážíme je každé tři měsíce a na základě přírůstku je rozděluje do hmotnostně vyrovnaných skupin. Ve věku 13 měsíců je zapouštíme a ošetřujeme jim paznehty. V této době klademe důraz na to, aby netloustly a byly v optimální kondici, čemuž přizpůsobujeme krmnou dávku. Dva měsíce před porodem je převádíme na mléčnou farmu do Benkova a tím se celý kruh uzavírá. Pokud jde o reprodukční ukazatele, mezidobí je 380 dnů; inseminace interval je 69 dní, inseminace index 1,8; zabřezávání 44 % a servis perioda 99 dní. S ohledem na budoucnost provozované živočišné výroby bohužel musím konstatovat, že dnes nás netlačí technologie, ale problém vidím spíše v personálním zajištění provozu. A od toho se odvíjí rozhodnutí, kterým směrem budeme dále investovat,“ uzavřel naše setkání Karel Havlíček.

Martin Jedlička

(převzato z časopisu *Náš chov*)

Složení krmných dávek na farmě Benkov

Komponenta	Rozdoj	Vrchol laktace	Konec laktace	Příprava na porod	Suchostojné
Kukuřičná siláž	16,50	19,00	17,00	18,50	5,00
Vojtěšková siláž	15,00	17,00	21,00	7,00	15,00
Sláma	0,60	0,30	–	0,50	5,20
Cukrovské řízky	6,00	7,00	4,00	5,00	–
ŘEŠ	1,50	1,40	2,00	2,30	–
Sója 44 % NL	1,80	2,20	–	–	–
Obilní směs	5,80	9,00	4,00	–	–
Glycerol	0,80	0,50	–	0,40	–
Palmový tuk	0,25	0,25	–	–	–
Soda, vápenec, sůl	0,45	0,45	0,11	0,15	–
Minerální směs	0,20	0,25	0,15	0,15	0,20
Voda pitná	2,00	4,00	–	–	1,00

Z našich farem

Dojnicím nová stáj svědčí

Produkční stáj s ustájovací kapacitou pro 250 krav se svobodným pohybem byla pro Hospodářské obchodní družstvo Dolní Heřmanice zásadním krokem k zamýšlenému navýšení produkce mléka. Nadstandardnímu welfare přispělo i osazení novostavby průchozími jednomístnými dojícími automaty Lely Astronaut A5, jimiž chovatelé současně vyřešili nedostatek kvalifikovaného personálu. Přestože v nové stáji jsou vysokoprodukční dojnice ustájené teprve něco málo přes půl roku, vše nasvědčuje tomu, že záměr vedení obchodního družstva se daří naplňovat.

Hospodářské obchodní družstvo Dolní Heřmanice obhospodařuje v okrese Žďár nad Sázavou 750 ha zemědělské půdy, z nichž je 100 ha trvalých travních porostů. V evidenci má celkem dvaadvacet zaměstnanců, přičemž šest z nich je v živočišné výrobě, která se zúžila prakticky jen na chov holštýnského skotu.

„Hospodaříme na Vysočině v nadmořské výšce od 430 do 505 metrů. To znamená v bramborářské výrobní oblasti a na pozemcích s převahou mělkých písčitých půd. Na orné půdě pěstujeme obilniny, respektive jarní a ozimý ječmen a dále ozimou pšenici. Mimo to děláme kukuřici na siláž, hrách, žito na senáž a samozřejmě brambory, a to jak sadbové, tak i konzumní. Prakticky veškerá produkce rostlinné výroby slouží prioritně potřebám živočišné výroby, ale i bioplynové stanici o výkonu 549 kW, kterou provozujeme od roku 2011,“ uvedl na začátku naší návštěvy předseda obchodního družstva Jiří Prokeš.

Nová stáj je v provozu od loňského listopadu

Martina Sittová a Jiří Prokeš si spolupráci Jaroslavem Falharem (vpravo) jenom pochvalují

Modernizace provozu živočišné výroby nezbytností

Živočišná výroba zmiňovaného obchodního družstva je postavená na chovu holštýnského skotu. Na farmě v Dolních Heřmanicích jsou dojnice, stejně jako krávy stojící na suchu a vysokobřeží jalovice, ustájené v nové stáji s kapacitou pro 250 kusů. Kromě nich jsou na farmě i telata a jalovice starší dvanácti měsíců. Zbývající kategorie, respektive telata od dvou do dvanácti měsíců věku a býci ve výkrmu jsou na farmě Tasov. Pokud jde o počty zvířat, aktuálně je v produkci 160 dojnic, v nejmladší kategorii je 36 telat, v odchovně je 101 zvířat do dvanácti měsíců věku a ve výkrmu je 131 býků. „Aktuálně evidujeme užitkovost na úrovni šestatřiceti litrů mléka na dojenou krávu s obsahem mléčných složek 4,1 % tuku a 3,4 % bílkovin. Veškerou produkci mléka v Q CZ kvalitě zpeněžujeme přes odbytové družstvo Morava, když v posledních měsících dodáme 5300 litrů denně. Býky vykrmujeme do průměrné porážkové hmotnosti 750 kilogramů přibližně čtyřicet měsíců. Většina jatečné produkce skončí na místních jatkách. Jalovice zatím neprodáváme, odchov slouží pro doplnění a navýšení početního stavu produkčního stáda,“ pokračoval dále předseda obchodního družstva založeného v roce 1993.

V listopadu loňského roku naskladněná produkční stáj byla projektovaná jako samoobslužný provoz. Kejdový provoz, robotický příhrnovač krmiva Lely Juno a tři průchozí dojící roboty Lely Astronaut A5 přispěly k většímu klidu krav. Management obchodního družstva o němž je řeč, tímto krokem současně vyřešil nedostatkovou pracovní sílu. Požadovanému komfortu prostředí napomáhají nejen prostorné ležací boxy s plastovými zábrannými zastýlané separátem, ale i aktivní drbadla a velkoobjemové ventilátory s regulací přívodu

du množství vzduchu, které jsou automaticky řízené podle venkovní teploty. Optimální proudění vzduchu standardně zajišťují volné boční stěny stáje opatřené elektrickými svinovacími plachtami s ručním ovládáním a více než dva metry široká hřebenová šterbina. Na střeše jsou sendvičové pěticentimetrové purpanely, které plní izolační funkci. Díky automaticky nastavenému světelnému režimu, řízenému intenzitou venkovního světla, mají krávy 17 hodin denního světla. Ani ve zbývajících sedmi hodinách denního cyklu však ve stáji není černočerná tma, protože nad dojícími roboty je rozsvíceno.

Dojící systém přátelský ke zvířatům

Jak již bylo uvedeno, součástí stáje jsou tři jednomístné dojící automaty Lely Astronaut A5. Díky otevřené konstrukci boxu kráva zůstává v blízkosti svého stáda, což podle zkušeností z praxe zlepšuje proces dojení. Zvýšení užitkovosti, ale i zdraví vemene pak přispívá skutečnost, že kráva může navštěvovat robot častěji. „Robot identifikuje krávu podle responderu na krku. Když kráva vstoupí do systému, vyklopí se žlab, do něhož se po celou dobu pobytu dává odpovídající dávka granulovaného krmiva, vylepšená o melasu s glycerinem. Krmná dávka, kterou má každá kráva dostat, se automaticky vypočítává z údajů uložených v manažerském programu T4C. Následně se aktivuje rameno s dezinfekčními kartáčky, které slouží nejen k čištění struků a spodní strany vemene, ale i k mechanické stimulaci spouštění mléka. Automaticky přesné nasazování strukových násadků umožňuje laserový scan a 3D kamera umístěná nad dojícím boxem, díky které se robotické rameno pohybuje zároveň s pohybem zvířete. Přitom se pozice vemene a struku ukládá po každém dojení. Struk s nejdelším časem dojení se nasazuje jako první. Software robota

poskytuje chovateli řadu údajů, například o průtoku mléka, jeho vodivosti, barvě, teplotě či obsahu laktózy, tuku, bílkovin a hodnoty somatických buněk. Klíčem k získávání přesných a spolehlivých dat je měření co nejbližší vemeni. Nejen při dojení, ale i detekci abnormalit se sleduje každý struk zvlášť. Při skopnutí strukového násadce neklidnou krávou se mléčné potrubí okamžitě uzavře a násadec je přitážen k rameni a nedojde tak ke kontaktu strukového násadce s podlahou. Po sejmutí strukových násadců se struky dezinfikují. Během návratu ramene do výchozí polohy se vydezinfikují také strukové násadce, včetně kartáčků, na něž působí dezinfekce po celou dobu dojení. Nakonec se zaklopí krmný žlab a otevře se branka, přes níž podojená kráva odejde z dojícího systému. Pokud ale není vše tak, jak má být, robot umí díky nastavení ve zmiňovaném manažerském programu se zootechnickými údaji krávu také oddělit do separačního boxu,“ navázala dále Vanda Kurzová z týmu na podporu řízení farem ze společnosti Agropartner.

Svobodný pohyb krav ve stáji, který podporuje přirozené chování zvířat, si chovatelé hospodářského obchodního družstva Dolní Heřmanice jenom pochvalují. Přirozené chování usnadňuje rozpoznání signálů dojnice k přesnějšímu odhalení zdravotních problémů, ať už s vlivem na plodnost nebo na užitkovost.

„Investicí do nového kravína jsme snížili počet zaměstnanců o dva lidi. Díky svobodnému pohybu si krávy vytvoří svůj pravidelný režim a rytmus a celé stádo je klidnější. Z hlediska snížení rizika zdravotních problémů mléčné žlázy vidím velký přínos v kontinuálním měření somatických buněk u každé krávy, což nám dává možnost včas zareagovat. Ale i další údaje, například monitoring pohybové aktivity, doby přežvykování atd., což se pozitivně promítá nejen do zdraví zvířat, ale i do parametrů zabřezávání. Po necelých šesti měsících po převedení do nové stáje máme užitkovost stáda na průměrných 36,1 litru mléka na dojenou krávu, respektive 29,8 litru na

ustájenou. V porovnání s užitkovostí na staré stáji tak došlo k navýšení bezmála o sedm litrů. Přitom držíme obsah složek na stejné výši, tj. 4,1 % tuku a 3,4 % bílkovin. Je to i výsledek cílené zootechnické práce. Od potomstva po zvířatech s genetickým potenciálem užitkovosti na průměru 10 193 kg mléka vykazujeme obdobný parametr ještě o 1248 kg vyšší, respektive za měsíc květen jsme na průměru 11 441 kg mléka,“ konstatoval spokojeně Jiří Prokeš.

Užitkovost podpořená výživou

Základním předpokladem pro využití genetického potenciálu je však kvalitní výživa. V této oblasti Hospodářské obchodní družstvo Dolní Heřmanice spolupracuje již déle než dva roky se společností VVS Verměřovice, s.r.o., která zajišťuje poradenství a komplexní výživu všech kategorií skotu. „U produkčních dojnic praktikujeme základní jednotnou krmnou dávku doplněnou o granulovanou směs v dojicích robotech. U dojnic v laktaci je základem 28 kg kukuřičné siláže, 13 kg senáže (mix jetele, žita a hrachu), 6,4 kg jádra a 0,8 kg sena. Jádro, které se míchá v podnikové míchárně, obsahuje směs obilovin, řepkového extrahovaného šrotu, hrachu a kompletního minerálního doplňku. Dojnicím se dává v dojicím robotu granulovaná směs s přídavkem Energie MG, což je směs glycerinu a melasy, podle užitkovosti, pořadí a fáze laktace. Granulovaná směs obsahuje obiloviny, řepkový a slunečnicový extrahovaný šrot a přídavek chráněného tuku. Krávám stojícím na sucho se zakládá senáž, sláma, stejné množství sena a minerální doplněk. Pokud jde o krávy před porodem, využívá se stejně složená krmná dávka objemného krmiva jako u suchostojných krav s tím rozdílem, že se jim přidává několik kilogramů speciální směsi pro krávy před porodem. Krmná dávka jalovic je postavena hlavně na senážích. Z důvodu zjednodušení výroby vlastních krmných směsí jsme přistoupili k používání kompletních minerálních doplňků pro každou

kategorii skotu,“ vyjmenoval zookonzultant verměřovické společnosti Bc. Jaroslav Falhar. K úplnému výčtu zbývá dodat, že krmná dávka se zakládá taženým míchacím krmným vozem s frézou dvakrát denně. O stálé naplnění krmných stolů se stará robotický přihřnovač krmiva, který je v akci v devadesátiminutových intervalech.

Velkou péči věnují chovatelé také kravám na porodně. Ihned po otelení dostanou dobrovolný nápoj. V dojicím robotu dostávají granulovanou směs v dávce 2,5 kg (krávy na druhé a vyšší laktaci 3,5 kg) a přídavek jednoho kilogramu melasy. Při postupném navýšování dávky granulované směsi se naopak množství melasy snižuje. Na udržení mléčných složek se osvědčilo používání chráněného tuku jako zdroje energie.

„Telata bezprostředně po narození dostanou tři litry mleziva od matky. Do věku pěti dnů podáváme směsné mlezivo mléčným vozíkem, které až do odstavu nahradí mléčná krmná náhražka Multimilk vital. Od třetího dne věku podáváme telatům starterové krmivo, které si necháme dělat na míru podle receptury našeho výživáře. Podáváme ho i telatům po odstavu, kterým zakládáme do žlabu ještě TMR pro produkční krávy s přídavkem speciální minerální směsi. Mohu s potěšením konstatovat, že díky zookonzultantovi Bc. Jaroslavu Falharovi, který zastupuje firmu VVS Verměřovice, s.r.o., došlo ke zlepšení zdravotního stavu dojnic hlavně po otelení,“ doplnila problematiku výživy zootechnička Martina Sittová. Výstavbou nové stáje si chovatelé HOD Dolní Heřmanice vytvořili možnost navýšit stavy dojnic na 200 kusů, což současně dává i reálný předpoklad pro zefektivnění produkce mléka. Ekonomiku by měla podpořit také plánovaná investice do odchovny telat s napájecími automaty. Vzhledem k očekávanému navýšení stavů krav jsou v krátkodobém výhledu obchodního družstva také plány na rozšíření skladovacích kapacit konzervovaného objemného krmiva, které aktuálně pojmuje jedenáct tisíc tun.

Martin Jedlička

(převzato z časopisu *Náš chov*)

Odchov telat mají v hospodářském obchodním družstvu zvládnutý

Z našich farem

Každý rok plus jeden litr denně

Mléčná farma Vřesce u Tábora akciové společnosti RYNAGRO dosahuje průměrného denního nádoje 34,1 litru na dojenou krávu ve stádě o 190 kusech ustájených v rekonstruované stáji z osmdesátých let. „Každý rok se asi o litr v dojivosti zlepšujeme,“ konstatuje hlavní zootechnička Veronika Beňasová, která na farmu Vřesce nastoupila v roce 2017. Stádo je rozděleno do tří skupin a každou skupinu obsluhuje jeden dojící automat. Stáj se pravidelně zastýlá slámou a v létě se dbá na teplotní komfort nejen pomocí ventilátorů, ale i sprchování.

Akciová společnost RYNAGRO se sídlem v Pelhřimově je členem koncernu AGROFERT, konkrétně spadá pod ZZN Pelhřimov. Předsedou představenstva je Ing. Josef Vokoun, který nás přivítal spolu s hlavní zootechničkou Ing. Veronikou Beňasovou ve středisku výroby mléka ve Vřescích u Tábora.

Středisko Vřesce patřilo pod společnost AGRO-NOVA, s.r.o., se sídlem v Ratibořských Horách, která byla v roce 2016 fúzována nástupnickou společností RYNAGRO. Aktuálně RYNAGRO, a. s., obhospodařuje 2000 ha zemědělské půdy, z toho je 400 trvalých travních porostů v nadmořské výšce od 450 až 650 m. Osevní postup je vyvážený, pěstují pšenici krmnou (350 ha), žito potravinářské (200 ha), krmný ječmen (270 ha), oves nahý (100 ha), řepku (200 ha), mák a potravní základnu pro chov skotu – kukuřici, jetele a luskovinoobilné směsky.

„Celkem se staráme o 1000 kusů skotu, z toho všechny kategorie mléčného tvoří 380 kusů a masný skot představuje 620 kusů, a naše zatížení činí asi 0,32 VDJ/ha,“ uvedl předseda Josef Vokoun. Doplnil, že 190 dojnic holštýnského plemene, které vznikly z převodného křížení a už jsou ve směs 100% H, denně produkují asi 6000 litrů mléka. V rekonstruované stáji z osmdesátých let se dojí pomocí tří robotů Lely Astronaut verze A3. Na ustájenou krávu dosahuje stádo denní užitkovosti 31 litrů, což je na dojenou 34,1 litru při průměrném

laktčním dni 165. Podíl mléčných složek v kontrole užitkovosti z roku 2020 byl 3,87 % tuku a 3,26 % bílkovin. „Mléko prodáváme přes mlékařské družstvo MHD JIH, kde jsme se způsobem cenotvorby spokojeni. V přepočtu na složky byla cena v červnu 8,53. Naše mléko dodává družstvo MHD JIH do Madety, která je blízko,“ vysvětluje předseda.

Lepší ustájení bude další krok

„Každý rok se asi o litr v dojivosti zlepšujeme. V roce 2017, kdy jsem nastoupila, jsme na ustájenou krávu dosahovali 27,2 litru,“ konstatuje hlavní zootechnička Veronika Beňasová a uvažuje, že s rostoucí užitkovostí bude zvyšování nádojů stále těžší. Pak již bude třeba zlepšit podmínky ustájení, neboť původní výkrmna býků, rekonstruovaná v roce 2009 na třířadovou volnou stáj s loži stlanými slámou, sice vyhovuje, ale moderním stavbám se v podmínkách welfare nevyrovná. I tak se ale Veronice Beňasové spolu se dvěma faremními zootechničkami a dalším personálem daří dosahovat dobrých výsledků. V roce 2020 skončila stáj ve Vřescích na třetím místě v ukazateli hospodářský výsledek na dojnici z celého holdingu. Predikce uzavřených laktací u prvotelek je 9812 kg, na druhé a vyšší laktaci je průměr stáda 12 218 kg mléka.

Jak prozradil předseda představenstva, v plánu je projekt nové mléčné farmy, která by měla vzniknout v areálu zemědělského podniku v sousedních Ratibořských Horách. Zatím je zde pouze pár starších budov určených k demolici a moderně a minimalisticky vybudovaná odchovna mladého skotu. Měly by zde vyrůst dvě produkční stáje pro 460 dojnic osazené sedmi dojícími roboty, krmným robotem, automatickým dostýláním a další nejnovější technologií, která bude zlepšovat welfare krav a snižovat

náročnost lidské práce. Dalšími stavbami, které budou součástí výstavby, jsou teletníky, odchovna mladého skotu, silážní žlaby, sklady statkových hnojiv a jímky. Aktuálně jsme ve fázi stavebního povolení a běží prováděcí projektová dokumentace. Pokud vše dobře půjde a projekt dostane zelenou, mohla by do dvou let začít výstavba,“ podělil o záměry předseda Josef Vokoun.

Dobře nastavené procesy a monitoring

„Ztráty telat včetně mrtvě narozených jsou do 6 %, což si myslím není špatné, neboť od dvacáté večerní do šesté hodiny ranní porody nikdo nehlídá. Platit noční službu by se nevyplátilo, přesto je úspěšnost porodů dobrá,“ hodnotí předseda. Práci kolem skotu zastane pět lidí – tři zootechničky včetně té hlavní, krmič a stájník. Před čtyřmi lety jsme řešili personální obměnu, která se myslím podařila na výbornou. Mladý zootechnický kolektiv pod vedením Veroniky Beňasové si dobře rozumí a pracovní postupy má dobře nastavené. Chtěli bychom v této souvislosti poděkovat Ing. Jiřině Pospíšilové, bývalé zootechničce, která má velkou zásluhu na aktuálních výsledcích, protože na farmě nastavovala nové procesy a úkony a nový tým velmi dobře zaučila,“ míní předseda Josef Vokoun.

Hlavní zootechnička Veronika Beňasová na svou učitelku také v dobrém vzpomíná. Na farmě se praktikuje pravidelný monitoring výskytu ketóz, kdy jsou každé dojnici změněny ketolátky z krve 10. laktční den. „Tato data včetně tělesné hmotnosti a obsahu tuku a bílkoviny v mléce konkrétních dojnic jsem využila ve své diplomové práci, kdy jsem zkoumala vliv tělesné kondice v době otelení na hladinu ketolátek v krvi. Svým výzkumem jsem potvrdila známý fakt, že k nejvyššímu riziku rozvoje ketóz dochází u krav s vyšším tělesným skóre (BCS) a též

Zleva předseda představenstva Ing. Josef Vokoun, hlavní zootechnička Ing. Veronika Beňasová a výživář Ing. Petr Novotný v produkční stáji

na vyšší laktaci. Na naší farmě vyšly jako ohrožená skupina i prvotelky, což je podle mě způsobeno stresem při přechodu do skupiny k robotu, kde jsou bohužel prvotelky často utiskovány staršími kravami,“ vysvětluje zootechnička Veronika Beňasová.

Mladé krávy ve třech skupinách

Produkční stáj se vyhrnuje a zastýlá slámou denně. Stádo je složeno ze tří skupin podle robotů, které jsou dva levostranné a jeden pravostranný. Prvotelky i krávy na dalších laktacích jsou ustájeny společně, zvyknou si na svého robota a složení skupin se nikdy nemění. V kravíně jsou instalovány nejen ventilátory, ale i vodní sprchy, takže i přes staré řešení stáje je v ní v létě tepelná pohoda.

V roce 2019 stádo prošlo významnou obměnou, kdy byly vyřazeny chronicky nemocné kusy, tudíž v současnosti je vřesecké stádo velmi mladé – průměrně 2,1 laktace. Při výběru býků k inseminaci zootechnici významně přihlížejí na zlepšovatele vemene, pokud jde o délku a rozmístění struků. Kráva nevhodná k robotickému dojení se okamžitě vyřazuje. Jalovic je dost, takže není problém.

„Naším cílem je každý den udělat pro krávy neděli. Je zjištěno, že krávy v tento den nejvíce produkují, neboť mají největší klid, který je u robotického dojení zásadním prvkem úspěchu,“ shodují se předseda spolu s hlavní zootechničkou.

Pokud jde o péči o paznehty, ve Vřescích

se snaží problémům předcházet. Jednou měsíčně všechny krávy absolvují koupele ve formaldehydu a ve stejné frekvenci chov navštěvuje paznehtář, který ošetří zhruba půlku sekce, tedy 30 až 40 krav. Kulhavé krávy jsou vždy ošetřeny okamžitě. K pravidelné úpravě paznehtů tedy dojde na každou dojnici jednou za půl roku.

Vyladění krmení TMR s roboty

Výživáře si vybírají v RYNAGRU na základě dodávaných produktů, kvality služeb a osobního přístupu a rozhodující slovo o výběru má hlavní zootechnik. Aktuálně zde působí výživář společnosti VVS Vermeřovice Ing. Petr Novotný. Vysvětluje, že sestavování krmných dávek není úplně jednoduché. Krávy totiž dostávají v boxech dojících robotů jádro a ve skupinách jsou dojnice v různých fázích a pořadí laktace. „Snažím se držet principu směsné krmné dávky jako hlavního zdroje krmiva. Pro představu, při užitkovosti nad 42 litrů má kráva přijmout 7 kg granulí v robotu a 6 kg jako součást TMR. Pro robot jsem navrhl složení granulí tak, aby obsahovaly hodně energie. Naopak sypká směs zamíchaná v TMR je proteinového charakteru. Tím jsme docílili, že dojnice mají i při zaprahování optimální kondici a vyřešili jsme tak problém tlustších dojnic na konci laktace, který tuto farmu v minulosti trápil. I přes změnu poměru množství granulí v robotu a sypké směsi v TMR zůstala chodivost do robota na úrovni 2,9 návštěvy na krávu a

den,“ vysvětlil zvolenou strategii poradce Petr Novotný.

Směsná krmná dávka na žlabu je tedy u všech produkčních kategorií úplně stejná, což je pro krmiče jednoduché. Otázkou je ale, kolik TMR jednotlivé krávy skutečně přijmou, nebo kolik granulí denně krávy naopak nepřijmou pomocí robota. Dobré by také bylo, aby granule, které některé krávy v robotu nesežerou, nebyly přístupné pro následující dojnici, která se do automatu přijde podojit. Výživář se v této souvislosti obává subklinických acidóz. Krmná dávka pro období stání na sucho a přípravu na porod je totožná. Jak Petr Novotný zdůrazňuje, iontové soli se neosvědčily, proto zavedl jednodušší a levnější způsob přípravy na porod, a sice v redukci vápníku a vyšší dávce fosforu.

„Pokud mám tento chov hodnotit z pohledu externího spolupracovníka, zdůraznil bych kvalitní výrobu objemných krmiv, správné dusání a zakrývání, ale také nedávnou obnovu luk, která zabránila výkyvům v dojivosti během suchého roku 2019,“ uvedl na závěr Ing. Novotný.

„Pro robot jsem navrhl složení granulí tak, aby obsahovaly hodně energie. Naopak sypká směs zamíchaná v TMR je proteinového charakteru. Tím jsme docílili, že dojnice mají i při zaprahování optimální kondici a vyřešili jsme tak problém tlustších dojnic na konci laktace, který tuto farmu v minulosti trápil.“

Lukáš Prýmas
(převzato z časopisu Zemědělec)

Odborné články

Na počátku bylo tele...

Ing. Antonín Lopatář

O budoucí užítkovosti každé krávy ve vašem chovu rozhoduje již vývoj v děloze matky a pak velmi významně krátké období života do odstavu. Jak velký má toto období vliv a jak ho projít s co možná nejmenšími ztrátami, je tématem mého zamyšlení s využitím informací z dob dávných, nedávných i současnosti.

Cíl odchovu

Na základě studie Bacha a Aheda z roku 2008, která byla provedena na 900 jalovicích odchovávaných centrálně pro 3 komerční farmy byla zjištěna skutečnost, že za každých + 70 kg hmotnosti před porodem vyprodukovala tato zvířata + 1000 kg mléka na první laktaci.

Na základě toho bylo dáno doporučení cílové hmotnosti jalovic před porodem 650 kg ve věku 22–23 měsíců. Nicméně je důležité i strukturování růstu v průběhu odchovu, protože přírůstek do zapuštění byl v pozitivní korelaci s užítkovostí, ale přírůstek po zapuštění měl korelaci negativní.

Pokud vezmeme v úvahu metabolický status savců, tak na základě studie Mc Cance z roku 1962 můžeme říct, že ztráty v růstu po odstavu jsou schopna zvířata v dalším období odchovu kompenzovat, nicméně ztrátu v růstu do odstavu již nikdy nedoženou. Proto je nesmírně důležité zvládnout zejména období od narození do odstavu.

Cíle odchovu jalovic

- Úhyn <1 %
- Respirační onemocnění <15 %
- Hmotnost při odstavu > 85 kg (8 týdnů)
- Hmotnost v 250 dnech – 315 kg
- Zapuštění ve 400 dnech – hmotnost kolem 400 kg
- Otelení 23 měsíců – hmotnost 650 kg (600 kg po otelení)

Tabulka 1. Vliv tepelného stresu před narozením (Monteiro, 2016)

Ukazatel	Ochlazované krávy	Tepelný stres
Narozeno telat (jalovic)	72 (41)	74 (44)
Mrtvě narozeno	0 %	4,1 %
Porodní hmotnost	44,8 kg	39,1 kg
Dokončená 1. laktace (%)	85,4	65,9

Tabulka 2. Produkční a reprodukční ukazatele (Monteiro, 2016)

Ukazatel	Ochlazované krávy	Tepelný stres
Věk při první inseminaci	13,6 měs.	13,8 měs.
Věk při otelení	24,8 měs.	25 měs.
Inseminační index	2,3	2,6
Průměrná produkce mléka	31,9 kg	26,8 kg
Tuk	3,55 %	3,64 %
Bílkovina	3,00 %	3,05 %

Tepelný stres

Proč zrovna začínám tepelným stresem? Čtete dál a možná budete překvapeni, stejně jako jsem byl já.

Všichni dneska už víme, že tepelný stres škodí jednak dojeným krávám, kde jsou ztráty nejvíce viditelné na denní bázi. Víme i to, že tepelný stres škodí i krávám na sucho, i když tam už se to tolik neřeší. Ale věděli jste, že tepelný stres matek v období stání na sucho má poměrně fatální dopad na telata nejen před narozením, ale i na jejich další životní osudy?

V roce 2016 proběhla v USA studie, kde byly v letních měsících krávy na sucho rozděleny do dvou skupin. Krávy neochlazované měly k dispozici pouze stín a krávy ochlazované měly navíc k dispozici ventily a zvlhčovače. Jak je vidět z tabulky 1, tepelný stres měl vliv už na to, že se narodilo více mrtvých telat, a i porodní hmotnost byla nižší. I v dalším průběhu života se ve skupině jalovic od tepelně stresovaných krav vyřadilo do otelení dvojnásobné množství zvířat, a jak vyplývá z tabulky, byl i významný rozdíl v procentu zvířat, která dokončila první laktaci.

Nejdrtivějším dopadem bylo ale to, že jalovice narozené od tepelně stresovaných krav dosáhly na první laktaci průměrné užítkovosti o 5 litrů nižší než jalovice od krav ochlazovaných!!!

Navíc podle studie (Tao, 2011) mají i krávy, které byly v období stání na sucho v tepelném stresu po celou následující laktaci denní užítkovost o 3,5 l nižší než jejich kolegyně v chovu, které měly k dispozici ochlazování.

Z těchto informací lze usuzovat, že věnovat pozornost řešení tepelného stresu u krav na sucho je mnohem významnější než u krav

dojených, protože to ovlivňuje nejen následnou užítkovost matek, ale i užítkovost jejich dcer.

Porod

Je to jeden z nejdiskutovanějších bodů života tele. Všichni se snaží, aby se nenarodilo tele mrtvé a bohužel ta snaha je poměrně často tak velká, že může spíš uškodit, a to nejen teleti, ale zejména jeho matce. Ta je ale pro nás v okamžiku porodu cennější než tele, obzvlášť pokud se jedná o prvotelku. Do té jsme 2 roky pouze investovali peníze a v případě nešetrně vedeného porodu o ni můžeme v krátkém období přijít a ztráta se ihned zdvojnásobí (náklady odchovu plus nerealizovaná produkce).

Proto mějte na paměti rčení římského císaře Octaviana Augusta – „Festina lente“ (Pospíchej pomalu). Důležité jsou zejména dvě věci:

1. Mít porod pod kontrolou – ideální je stálý dohled na porodně bez nutnosti provádět nějakou jinou neodkladnou pracovní činnost. Například nejsou vhodné dojičky, kteří aby mohli pokračovat v dojení mají pouze dvě možnosti – nechat krávu osudu nebo z ní tele rychle „vyrvat“.
2. V okamžiku, kdy praskne amnionový vak obr. 1 (nikdy neprotrhávat manuálně!) a tele má normální polohu máte minimálně 1 hodinu času, než zahájíte asistenci, a to v případě, kdy porod během hodiny nepokročil.

Sice už je to méně časté, ale občas stále slyším hlášku: „Máme velký telata, udělejte něco s krmením!“ V USA vyhodnocovali 11 studií, kde porovnávali různou intenzi-

Obr. 1 Amnionový vak

tu krmení krav na sucho a velikost narozených telat. Pouze v jedné studii byl rozdíl ve velikosti telat při vyšší intenzitě krmení statisticky průkazný! Co tedy má na tu velikost vliv? Je to jednak genetický základ rodičů, proto se mimochodem sleduje obtížnost porodů u býků, a také délka březosti, kdy každý den po 280. dnu březosti významně roste velikost plodu. Je zajímavé, že délka březosti může být také ovlivněna otcem telete. V 90. letech minulého století, kdy se začali využívat býci masných plemen na jalovice, jsme zaznamenali nárůst velikých telat a délky březosti se pohybovaly na hranici 290 dnů.

Obtížnost porodu bez ohledu na velikost telete je ovlivněna nadměrnou tělesnou kondicí matky. A nejlepší prevencí nadměrné kondice je jak u krav, tak i u jalovic včasné zabřeznutí. Kondičně nízkorizikové je mezidobí u krav 390 dní (Fricke, 2019) a věk zabřeznutí u jalovic do 15 měsíců.

Mlezivo

Základem dobrého startu do života je včasné napojení telete dostatečným množstvím kvalitního mleziva, nicméně otázku, jak získat kvalitní mlezivo si klade řada chovatelů. Je poměrně málo důkazů, že by krmení krav ovlivňovalo výrazným způsobem kvalitu mleziva. Obecně jsou známy následující skutečnosti.

1. V podzimních měsících bývá obvykle menší množství a horší kvalita mleziva.

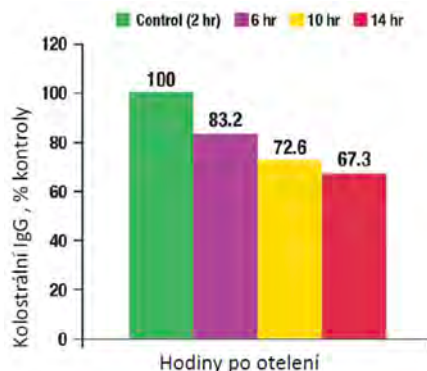
Tento problém bývá připisován tepelnému stresu v letních měsících.

2. Prvotelky mají obvykle horší kvalitu mleziva než starší krávy.
3. Pravidlo 8 litrů – u krav, které dají v prvním nádoji více než 8 litrů mleziva, je v 50 % případů mlezivo nižší kvality.

Bohužel je těžké výše uvedené oblasti ovlivnit, nicméně existuje jeden bod, který v chovu ovlivnit lze, a který ovlivňuje koncentraci imunoglobulinů velkou měrou. Je to doba prvního podojení po otelení. Na obrázku 2 jsou relativní změny koncentrace IgG v mlezivu v porovnání s kontrolou. Kontrolní skupinou byly krávy poprvé podojené 2 hodiny po otelení. Krávy, které byly poprvé podojeny 14 hodin po otelení, měly v mlezivu již o třetinu nižší koncentraci imunoglobulinů. V chovech, kde se daří řešit podojení krav co nejdříve po otelení, se obvykle méně potýkají s kvalitou mleziva a kvalitní mlezivo se jim daří získat i od prvotetek. K hodnocení kvality se využívají kolostroměry nebo refraktometry. U kolostroměrů je třeba mít na paměti, že jsou konstruovány na měření při teplotě 20 °C. Při vyšší teplotě mleziva opticky „zhoršují“ jeho kvalitu.

Po nadojení je mlezivo třeba ihned spotřebovat nebo zamrazit. Pokud se nechává postupně chladnout, množí se v něm bakterie geometrickou řadou a každých 30 minut se jejich počet zdvojnásobí. Takové mlezivo pak může být pro tele téměř smrtící koktejl. Pro první dvě napojení ucho-

Obr. 2 Vliv doby podojení po otelení na koncentraci IgG v mlezivu v % kontroly (Moore et. al., 2005)

Tabulka 3. Porovnání živin ve stoprocentní sušině

Parametr	Náhražka	Mléko
Popel	8,4 %	6,2 %
Hrubý protein	25,3 %	26,2 %
Tuk	21,1 %	29,2 %
Sacharidy	45,3 %	38,5 %
ME (Mcal/kg):	4,80	5,30
ME (MJ/kg):	20,10	22,18

váváme pouze mlezivo z prvního nádoje. V případě, že se mlezivo pasterizuje například z důvodu paratuberkulózy, je třeba počítat s tím, že pasterizace při teplotě 63 °C po dobu 30 minut snižuje koncentraci imunoglobulinů o 26 % (Godden, 2003).

První napojení

Pro navození kolostrální imunity je velmi důležitý faktor času prvního napojení. První minimálně 2 litry by tele mělo vypít co nejdříve (do 30 min po narození) a další min. 2 litry nejpozději do 12 hodin po narození.

Pro kontrolu dostatečného napojení slouží relativně levný test celkového proteinu v krevním séru pomocí refraktometru, který má silnou korelaci s koncentrací IgG. Narozené tele má koncentraci proteinu na úrovni 4 - 4,2 g/dl. Pro kontrolu napojení je třeba počkat nejméně 24 hodin a nejpozději by se měla dělat tato kontrola u sedmidenních telat. Hodnoty 5,2 – 5,5 g/dl odpovídají koncentraci IgG > 10 g/dl a tato hladina zajišťuje dostatečnou kolostrální imunitu. Dobře fungující farma by měla mít 90 % telat s koncentrací nad 5,0 g/dl a 80 % telat nad 5,5 g/dl.

Mléko nebo náhražka

Jak mléko, tak i náhražky mají svoje pro i proti. Ať už vybereme kteroukoliv variantu, je naším cílem dosáhnout maximálního přírůstku do odstavu. Abychom tohoto cíle dosáhli, je třeba maximalizovat příjem živin z mléčného nápoje. S tím se někdy v chovech potýkáme, protože vyšší příjem mléka nebo náhražky bývá spojen s vyšším rizikem výskytu průjmu. Toto riziko je způsobeno tím, že ve snaze urychlit proces krmení neumožníme telatům fyziologický příjem mléčného nápoje. Pak dojde k nedostatečnému vstřebání mléka ve slezu a část nestráveného nápoje prochází do střeva, kde se stává dobrou živnou půdou pro nežádoucí bakterie, které způsobují průjmová onemocnění. Pro naše chovatele již máme řešení - faktory fyziologického napájení se zabýval MVDr. Osička ve svém článku publikovaném v časopise Chov skotu v září 2021. Já se proto jen v krátkosti budu zabývat faktorem množství živin.

V tabulce 3 je porovnání obsahu živin v náhražce (Multimilk Premium) a nativním mléku ve stoprocentní sušině. Z uvedeného vyplývá, že stejného množství živin jako je v 8 litrech nativního mléka dosáhneme cca 1200 g náhražky (přesně 1161 g). Pokud to budeme hodnotit pouze přes přímé náklady, můžeme tedy říct, že při ceně za litr mléka 8,50 Kč se nám vyplatí krmit náhražku do ceny 57 Kč za 1 kg. O tom, jak ovlivňuje množství přijatého mléčného nápoje růst telat velmi dobře vypovídá německá studie Reitera z roku 2016, která srovnává výsled-

ky adlibitního a restringovaného příjmu mléčné náhražky.

Skupina ad libitum měla na automatech k dispozici 25 litrů náhražky na den od 1 do 28 dnů, od 28 do 42 dnů se postupně snižovalo množství na 8 litrů a od 42 do 70 se klesalo až k nule.

Skupina restringovaná – 1. týden 5 litrů, 2. týden 6 litrů, 3. týden zvyšování na 8 litrů a toto množství bylo krmeno do 42. dne a do 70. dne bylo schéma stejné jako u adlibitní skupiny.

V prvních čtyřech týdnech přijímala adlibitní skupina o 2 l mléčné náhražky více, ve fázi postupného snižování to bylo o 1,5 litru více.

Průměrný denní přírůstek byl u telat do 112. dne věku u adlibitní skupiny o 165 g vyšší a na konci pokusu měla adlibitní skupina o 16,7 kg vyšší hmotnost.

Tabulka 4.

Spotřeba mléčné náhražky v jednotlivých fázích odchovu

Fáze	Ad libitum	Omezené množství
1–28	7,3	5,2
29–42	8,7	7,2
43–56	5,4	5,6
43–70	3,6	3,6

Tabulka 5.

Hmotnost a přírůstek telat vzhledem k systému krmení

Stáří dnů	Ad libitum (kg)	Omezené množství (kg)
1	44,1	43,3
28	65,3	56,1
42	78,8	68,9
56	90,4	82,0
112	156,0	139,3
Přírůstek	1008 g	865 g

Základem pro budoucí užitkovost je dobrý start do života. V tomto příspěvku je shrnuta pouze malá část podmínek, které k tomu mohou přispět. Vůbec jsem se nevěnoval zkrmování startéru, objemných krmiv, chovatelským podmínkám pro prevenci onemocnění atd. Pokud budete mít jako chovatelé pocit, že vám souhrn informací něco nového a inspirativního přinesl, můžeme na to v budoucnosti navázat další částí odchovu.

Ing. Antonín Lopatář

MULTIMILK®

Ruby

Mléčná náhražka pro telata s nejvyšším obsahem mléčného proteinu

VÝZNAM:

- Určeno pro intenzivní odchov telat
- Extra vysoký obsah bílkoviny syrovátkového typu
- Vysoký obsah sušeného odstředěného mléka (SOM)
- Low Heat Milkpowder – sušené odstředěné mléko vyrobené za nízkých teplot
- Nedochází k denaturaci mléčného proteinu, jeho stravitelnost tak není snížena!
- 95 % proteinu z mléčných složek – vysoká využitelnost proteinu
- Standardizovaný obsah imunoglobulinů – unikátní podpora imunitního systému
- Obsahuje přírodní antimikrobiální látky – mastné kyseliny se středním řetězcem z lněného oleje

VVS Verměřovice s.r.o.
Krmivářská 225
561 52 Verměřovice

+420 465 642 670
GSM: +420 775 755 175
email: vvs@vvs.cz, www.vvs.cz

Víme, na čem záleží!

ZDRAVÉ TELE = ZDRAVÝ ZAŽÍVACÍ SYSTÉM V HARMONII S MILKBAR NAPÁJECÍMI BOXY

Klíčový je design MilkBar® struku v napájecím boxu.

Tok mléka ze struku MilkBar®* je řízený kombinací tvaru struku a speciálních vlastností pryže, vyžaduje přirozené sání a brání teleti rychle polykat mléko. Tento napájecí struk napodobuje struk krávy a chová se podobně jako struk i při sání telete.

Konstrukce MilkBar® struku umožňuje snadné čištění:

- po každém napájení výplach studenou vodou
- 3x v týdnu výplach běžným alkalickým sanitačním roztokem

BENEFITY KRMENÍ PŘES MILKBAR STRUKY

- vyšší produkce slin
- lepší trávení laktózy
- zdravý slez s homogenní tvarohovou hmotou
- vyšší přírůstek hmotnosti
- méně laktózy ve střevě = nižší riziko průjmů

ŠIROKÁ NABÍDKA UŽIVATELSKY JEDNODUCHÝCH MILKBAR NAPÁJECÍCH BOXŮ

MILKBAR TRÉNIKOVÝ KBELÍK (3L)

MILKBAR NAPÁJECÍ BOX
S VNITŘNÍM/VNĚJŠÍM UPEVNĚNÍM (8L)

MILKBAR EURO NAPÁJECÍ BOX (9L)

MILKBAR SKUPINOVÉ NAPÁJECÍ BOXY (se 4-20 struky)

Zdravý bacher podporuje chuť k příjmu krmiva a poskytuje potřebný energetický příjem pro zdravý růst telete.

*NZ Pat Apps 757655 & 767633 & 727000. NZ Des Reg. 420972 PCT Patent Applications NZ2016/050190 & NZ2020/050110 International Patents and Designs pending or apply.

Pro více informací volejte 602 762 718 nebo www.milkprogres.cz

Odborné články

Bezproblémové zaobchádzanie so zvieratami

Kôň Pilgrim so svojou mladučkou jazdkyňou Grace sa dostali do ťažkej kolízie s kamiónom. Obaja to prežili, no zdá sa, že Grace si až do konca života ponesie fyzický handicap. Utrpela aj zraniteľná konská duša Pilgrima, z ktorého sa stáva bojazlivé a neovládateľné zviera. Problém sa darí zvládať až vtedy, keď na scénu vstúpi Tom Bokker, zaklánač koní.

Možno aj Vás uchvátil tento príbeh, ktorého filmové prevedenie režíroval Robert Redford a sám hral hlavného hrdinu. Pred viac ako dvadsiatimi rokmi som ešte netušil, že aj zaobchádzanie s hovädzím dobytkom má svojho „zaklánača“. Bud Williams sa narodil v roku 1932 v USA a celý svoj farmársky život zasvätil práci s dobytkom. Vyvi-

nul metódu bezstresového zaobchádzania (Low Stress Stockmanship, ďalej len LSS).

Čo je cieľom?

LSS je metóda, ktorá má redukovať stres pri denných rutinných prácach s dobytkom, ale aj pri nezvyčajných situáciách. Ako vieme, vystresované zviera sa stáva nebezpečné nielen pre samé seba, ale hlavne pre obsluhujúci personál. Adrenalin v krátkodobom horizonte môže spôsobiť zníženie úžitkovosti (napr. zlé vydojenie dojnice). Dlhodobé atakovanie organizmu hormónmi stresu často vedie k zníženiu imunity a pre zviera máva fatálne dôsledky.

Naopak, ak sa nám podarí stres pri manipulácii redukovať, tak práca s dobytkom je bezpečnejšia, stúpa jej efektivita, nedochádza k stratám (úrazy, znížená úžitkovosť) a v konečnom dôsledku je aj rýchlejšia.

O čo ide pri LSS?

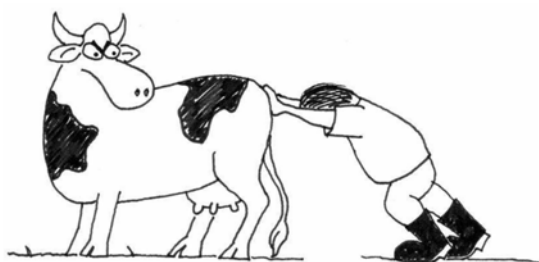
Princípom je pochopenie a využitie vrodených reakcií zvierat vo svoj prospech. Učenie je základným prvkom tejto metódy. Možno aj preto sa navonok javí jej zavedenie na farme dosť komplikované, pretože pre jej úspešné používanie je potrebné, aby ju uplatňoval každý človek, ktorý s dobytkom prichádza do kontaktu.

Základné pravidlá

Pravidlo 1:

Krava chce vidieť, kto ju poháňa.

Krava je pastevné zviera s pomerne veľkým uhlom zorného poľa. Umožňuje jej to laterálne postavenie očí. Napriek tomu nevidí za seba – hovoríme o tzv. mŕtvej zóne. Naháňanie z tejto zóny kvôli menovanému pravidlu fungovať nebude a je potrebné čo najrýchlejšie prejsť na miesto, odkiaľ nás krava bude vidieť. Aj za cenu, že by sme museli opustiť naháňaciu uličku a naháňať zo strany.

Pravidlo 2:

Krava ide len tam, kam sa pozerá.

Naháňanie bude úspešné za podmienky, že zviera budeme poháňať len vtedy, keď má hlavu natočenú v smere požadovaného pohybu.

Pravidlo 3:**Krava má málo trpezlivosti a vyžaduje viac času.**

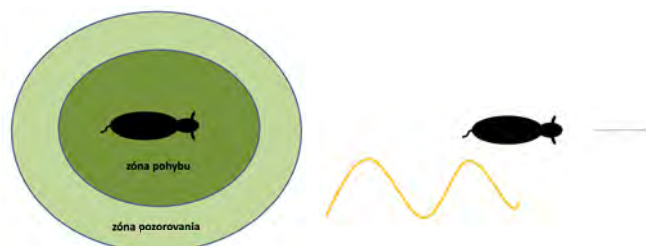
Poznáme to. Fixačnú klietku, do ktorej ešte pred pár minútami kravy nechceli vojsť, nám počas obednej pauzy rozoberú. Kravy sú zvedavé zvieratá a pokiaľ majú strach pred niečím, tak to vyplýva z ich neistoty. Zintenzívnenie tlaku v štádiu preskúmania okolia vedie k panike. Preto je dobré manipulačné priestory situovať na mieste, ktoré kravy poznajú a kde zvyknú prechádzať. Veľkým prínosom sa javí aj oboznámenie sa vysokoteľných jalovic s dojárnou pred samotným pôrodom, aby v čase prvého dojenia tento priestor nebol pre ne nový. Návyk prvôstok na dojareň je možné prevádzať na konci dojenia tak, že sa vysokoteľné jalovice preženú cez dojareň v dobe, keď z nej vychádzajú staršie kravy.

Pravidlo č. 5:**Krava sa dokáže sústrediť len na jednu vec.**

Pokiaľ sa krava zaoberá zoznamovaním sa s novými prvkami v priestore, nebude schopná vnímať človeka a jeho úmysly (napr. očuchávanie fixačnej klietky pri vstupe do nej). Rovnako sa krava nevie sústrediť na dve osoby, ktoré ju poháňajú súčasne z rôznych miest.

Pravidlo č. 4:**Pohyb vyvoláva pohyb.**

Keď sa podarí dostať zopár zvierat na požadované miesto, spravidla ich nasledujú aj ďalšie. Samotný pohyb využívame aj pri naháňaní a to tak, že neustále vstupujeme do zóny pohybu (vyvíjame tlak na zviera) a keď sa zviera pohne, tak ju opustíme (odmena). Neustále striedanie tlaku a odmeny je základom učenia, kravy na náš pohyb budú citlivejšie reagovať a lepšie nám budú „načúvať“.

Na záver

Problematika zaobchádzania s dobytkom je pomerne komplexná a presahuje možnosti tohto článku. Lepšie Vám ju vieme priblížiť na našich seminároch, work shopoch alebo priamo na Vašej farme.

Ing. Roman Mokráň
VVS SK, s. r. o.

Seminár k auditu

Ve strednom Slovensku, v krásnej Zvolenskej kotline sa nachádza Masarykův Dvůr. Tam sa konal seminár VVS SK k témam auditu krmných dávok a bez stresového zachádzania s dobytkom.

Podpora ZOO

ZOO Liberec

Naše akce na podporu ZOO prostřednictvím výběru doplňků výživy zvířat má mnoho ohlasů i ze samotných příjemců podpory. Věra Neradová ze ZOO Liberec píše: „...dovolte mi poděkovat Vám co nejvíce za Vaši podporu, kterou svou nabídkou na webu poskytl jste naší Zoologické zahradě Liberec. Velmi si Vaší přízně vážíme, už proto, že nám pomáhá udržet naše standardy v chovu vzácných a exotických zvířat i údržbě prostředí, v němž tyto živočichové v lidské péči přebývají. S úctou a velkým poděkováním za Vaši laskavou vstřícnost...“.

I když jsou dnes již ZOO otevřené návštěvníkům, děkujeme za každý jednotlivý drobný dar této podpory. Slyšíme také od různých zájemců o tento projekt, kteří nemají zkušenosti s výživou zvířat, že by se rádi dozvěděli, proč je vlastně ten který doplněk potřebný. Trocha osvěty je vlastně také skvělá, že? :)

ZOO Ústí nad Labem

Ze ZOO Ústí nad Labem přišly pěkné zprávy. Místní veterinář MVDr. Dušan Usvaľ a Ing. Lukáš Štěrba, odpovědný za výživu (viz foto), si pochvalují i osvětu, ke které jsme kampaní na podporu ZOO přispěli.

Nároky na správnou výživu exotických zvířat jsou totiž nemalé. Především v zimním období je nutné doplňovat řadu mikroprvků a vitamínů. Například místní jeleni je dostávají spolu s dotací dusíkatých látek. Velmi oblíbený u ústeckých zvířat je také doplněk s vysokým obsahem extraktu z kadidlovníku, chondroitiny a přísadkem protizánětlivého MSM.

Potom, co se v květnu zahrady již otevřely návštěvníkům, jsme si konečně mohli i zde, v ústecké ZOO, všechna zvířata prohlédnout a zeptat se ošetřovatelů na specifika výživy a chovu. :)

Premⁱⁿ plus
BOSWELLIA

*Pro prevenci i akutní stavy
obtíží pohybového aparátu.*

Doplňkové krmivo Premⁱⁿ plus BOSWELLIA s obsahem extraktu z kadidlovníku, chondroitiny a přísadkem protizánětlivého MSM (methylsulfonylmethan). Použitý extrakt obsahuje 95% Boswellia Serrata! Boswellová kyselina nemá dráždivé a poškozuující účinky na sliznici žaludku, které způsobuje dlouhodobé užívání nesteroidních antirevmatik.

Premⁱⁿ plus BOSWELLIA pro prevenci i akutní stavy obtíží pohybového aparátu (kulhání, pohmožděniny, artróza, pro zvýšení elasticity šlach atd.). Dále příznivě působí při dlouhotrvajících zánětech, respiračních potížích a obtížnosti dýchání a špatném trávení.

DÁVKOVÁNÍ

**20g/dospělého koně o živé
hmotnosti cca 500 - 600kg**

BALENÍ

1 a 5kg kyblík

SLOŽENÍ:

Dextróza (cukr), MSM-methylsulfonylmethan, glukosamin sulfát, extrakt z Boswellia Serrata 15%, chondroitin sulfát, řepkový olej.

*umění
výživy*

www.prem.cz

Zájmové chovy - koně

Peta Cup 2021

První zářiová neděle patřila poslednímu kolu v rámci Peta Cupu 2021. Počasí tentokrát vyšlo na výbornou a mohli jsme si užít jedny z posledních pozdně letních slunečních paprsků. Za finálové kolo jsme měli možnost vidět 138 startů, v rámci 5 soutěží.

I přes počáteční potíže s technikou, kdy nám stávkovala tiskárna, notebook, i mikrofon, se nám však podařilo odstartovat první soutěž - Ukázka jezdecké dovednosti, čili křížkový parkur do 40 cm, pro jezdce s vodičem i bez, a následně již (s občasným zádrhelem) vše jelo jako po drátkách. Druhý zádrhel nastal u soutěže číslo 4, parkur do 80 cm, na limitovaný čas. Jeli-kož „tabulkově výchozí čas“ pro nastavení

limitovaného času byl prvním 4 jezdcům velice krátký a jezdci by museli být penalizováni za čas, v jednom případě i 13 trestnými body, rozhodl se sbor rozhodčích pro nové nastavení časového limitu. Neboť jezdci v této soutěži již volili delší nájezdy na skoky, než kudy vedla měřená trasa parkuru, a jízdy „na jistotu“ byly sice stylově velice korektní, avšak časový limit díky dlouhým nájezdům byl stále krátkým i „dobře cválajícím jezdci“.

Došlo tedy k přepočtu limitovaného času a jeho finální úpravě tak, aby se pravidelně cválající dvojice, s korektními nájezdy, vešly do celkově přípustného času, který byl o 5 vteřin delší než časový limit, ke kterému se měli jezdci co nejvíce přiblížit. Poslední soutěž (do 90 cm) zůstala již s nově nastaveným a upraveným časovým limitem.

Doufáme, že jste si nedělní den, včetně vyhlášení celkových výsledků, užili. Byl to dlouhý a náročný den pro nás všechny, ale odjížděli jsme domů plni pozitivní energie. Gratulujeme vítězům i umístěným! :) Děkujeme i ostatním účastníkům za jejich výkony. Pro nás jste vyhráli všichni!

Květoslava Radičová

Wanted Color Show

Risk je zisk a tím se také řídila Mgr. Lenka Šnáblová, když se i přes současná nepříjemná omezení rozhodla pořádat mezinárodní závody Wanted Color Show. Jak nám sama napsala v poděkování firmě VVS za sponzorování závodů, akce byla nádherná, za celý den zvládli asi 190 startů, počasí přálo, jezdci i konci byli skvělí a Ti nejlepší si za své výkony odnesli produkty Premin.

Drag Consulting

Na periferii města Slušovic, v části Březová se nachází několik sportovních stájí. Mezi nimi má své koně společnost Drag Consulting, kterým připravuje pracovní a tréninkový plán Petr Vizdal se svým týmem. Společně se sousední stájí Jana Demele připravují koně na dostihy a to i mimo ČR. Letošní radost jim připravil Rex of Thunder (viz foto), který zvítězil při Starohájském kritériu na Slovensku a umístil se i v českém a slovenském derby. Vážíme si dlouhodobé spolupráce s touto stájí a za VVS Verměřovice přejeme Petrovi Vizdalovi a jeho týmu a taktéž spol. Drag Consulting hodně dalších úspěchů.

Liga poníků

Několikrát rok v řadě jsme partnerem dostihů pořádaných Dostihovým spolkem Pardubice. V rámci dostihových dnů jsou již poněkoličkáte k vidění závody poníků. Organizátorem soutěže, a to i v rámci dostihů např. v Lysé nad Labem nebo v Brně, je Pony Liga z.s. a jmenovitě Kamila Bartošová. Protože i nám se líbí myšlenka vzdělávání mladých, na požádání Dostihového spolku jsme sponzorovali i mladou nadějnou generaci začínajících jezdců a jejich soutěživých čtyřnohých partnerů.

Vojtěškové kostky Carli®

Vysoce kvalitní vojtěška, řezaná a lisovaná unikátním technologickým procesem bez použití aditiv a lepidel

Oproti vojtěškovým granulím se u kostek jedná o dlouhou vlákninu, ideální pro dobré trávení. Podporuje tvorbu slin. Je určeno pro koně v růstu, březí a laktující klišny a jako zdroj kvalitní bílkovin. Kostky se podávají suché, ale je možné je před krmením namočit - u starších koní nebo u hodně hltavých koní.

Velmi vhodná je aplikace koním se žaludečními vředy (EGUS). Díky nízkému obsahu sacharidů je vojtěška dobrá pro poníky a koně náchylné k laminitidám, kolikám, metabolickému syndromu, Cushing, PPID, také pro koně s chronickým průjmem a koně v rekonvalescenci.

VÝHODY:

- vysoká chuťnost
- vysoký obsah stravitelného proteinu – 18 %
- nízký obsah škrobu a sacharidů
- vysoký obsah vápníku, draslíku a železa

DÁVKOVÁNÍ

pro koně – až do 20 % obvyklé dávky objemných krmiv
pro ostatní zvířata – max. 5 kg denně na 500 kg ž.v.

BALENÍ

18kg pytle

umění
výživy

www.premi.cz

Zájmové chovy - spárkatá

Vybudování sítě minerálních slan- nisek - jeden z ná- strojů zlepšení péče o zvěř

Minerální slaniska slouží k uložení sypkého minerálního krmiva pro samovolný odběr zvěří. Hlavním významem je volný celoroční příjem minerálních látek spárkatou zvěří. Minerální krmivo je určeno jako náplň do slanisek namísto kusové nebo lisované soli a mělo by být celoročně k dispozici. Kromě soli, která je samozřejmě součástí minerálního krmiva „Premin SLANISKO II“, obsahuje toto minerální krmivo také vápník, fosfor a hořčík, tedy nutričně důležité prvky pro rozvoj kostry a paroží. Dále obsahuje nezbytné stopové prvky pro zajištění životních funkcí organismu. V současné kulturní krajině je stále častěji zaznamenáván deficit minerálních látek pro spárkatou zvěř. Jen s dostatkem minerálií může zvěř ukázat svůj genetický a trofejový potenciál. Zajištění neomezeného přístupu k minerálním živinám je důležité pro všechny druhy spárkaté zvěře. Rozhodující je význam pro matky v době laktace a kojení mláďat. Jakmile se spárkatá zvěř naučí minerální slanisko navštěvovat, má to většinou trvalý charakter a opakovaně se ke slanisku vrací a navštěvuje ho celoročně.

Naprostou nutností v chovu srnčí zvěře je vybudování souvislé a promyšleně rozmístěné sítě slanisek. Jejich počet by měl být přibližně jedno slanisko na 5 kusů srnčí zvěře, to odpovídá dnes obvykle nejčastější hustotě srnčí zvěře - přibližně jedno slanisko na 25–50 ha honební plochy. Je to důležité kvůli tomu, aby byla celoročně dostupná pro všechny kusy srnčí zvěře, zvláště pak ve vegetačním období, kdy je také srnčí zvěř rozptýlena a celé území je rozděleno na jednotlivá teritoria.

Typy slanisek

Typy slanisek vhodných k použití v dané honitbě jsou různé a záleží jen na uživateli honitby, jaký druh si vyrobí. Samozřejmě také s přihlédnutím na zajíce a ostatní druhy spárkaté zvěře, které se v honitbě vyskytují. Důležité je mít slaniska zastřešená, aby deštěm nedocházelo k rychlému vyplavování živin z minerálního krmiva. Typ slanisek musí odpovídat druhu zvěře, pro který je určen.

Stavebně slanisko nesmí limitovat především

Ukázky slanisek se zvěří

samčí parohatou zvěř, tedy aby se dostala ke krmivu ve slanisku s parožím vytlučeným, ale i rostoucím. V období růstu paroží, kdy srnci potřebují právě dostatek minerálních látek, může nevhodně řešené slanisko limitovat jejich příjem, protože samci nepůjdou ke slanisku, aby si poranili rostoucí paroží. U zastřešených slanisek stačí jejich doplňování dvakrát ročně - zjara a na podzim, je ale vhodné kontrolovat jejich obsah i v mezidobí mezi doplňování, aby nedošlo ke spotřebování celého obsahu a slanisko nebylo prázdné. Objem využitelného prostoru slaniska pro uložení minerálního krmiva by měl být takový, aby obsah vystačil na dobu do dalšího doplnění. To vychází ze znalosti spotřeby minerálního krmiva v dané lokalitě.

Jako náplň minerálních slanisek doporučujeme sypké minerální krmivo „Premin SLANISKO II“, které vyrábíme již mnoho let. Máme s ním velice dobré zkušenosti v chovech našich partnerů, zvěř ho velice ochotně bere. Je ale důležité nezapomenout pro návyk na tento produkt použít kousek kusové soli, jak již bylo uvedeno dříve.

V některých honitbách je praxí, že jsou sla-

niska součástí příkrmovacích zařízení - krmelců. Toto řešení nepovažujeme za vhodné. V každém případě je potřeba rozmístit slaniska i v ostatních částech honitby. Rozmístění slanisek v ostatních částech honitby je důležité proto, že počet příkrmovacích zařízení bývá početně menší, nejsou v honitbě všude a nepodchycují tím teritoriální rozmístění srnčí zvěře ve vegetačním období. Další skutečností je fakt, který si každý může v praxi ověřit, že srnčí zvěř se obvykle při příchodu ke slanisku paství, někdy i delší dobu v jeho bezprostředním okolí, nebo slanisko navštěvuje průběžně.

U příkrmovacích zařízení je také pravděpodobnost nákazy srnčí zvěře parazitickými červy podstatně vyšší. Účinnost prováděné asanace po skončení zimního příkrmování nemusí být dobrá kvůli vysoké odolnosti vajíček parazitických červů. Také zde lze předpokládat přítomnost larev plicnívek, které vylézají na vegetaci, a dokonce i na slaniska až do výšky okolo 80 cm.

Slaniska jsou navštěvována srnčí zvěří celoročně, nejvyšší intenzita je zjara při přechodu na zelenou pastvu. Dále je navštěvují

Na obrázku č. 1 je dlouholetý stav v honitbě, kdy bylo umístěné jedno slanisko u každého krmelce pro zvěř, tedy v tomto případě 5 slanisek na 400 ha.

srny v době laktace a v podzimním období při přebarvování (línání) zvěře. Zajímavé je také, že srnčata od doby, kdy již začnou následovat srny, přejímají jejich zvyky a berou minerální krmivo zpočátku asi jen ze zvědavosti a později již plně.

Každé slanisko je prakticky centrem teritoria, v tomto místě nejsilnějšího srnce. Při funkční síti slanisek ke konfiguraci krajiny a s ohledem na terén, jenž vyhovuje ve svých detailech starším srncům, je možné si tyto srnce rozmístit s určitým záměrem tak, jak chceme. Srny u slanisek jsou respektovány teritoriálními srnci, ale vždy se zde střídají. Obvykle vyjde ke slanisku v jarním období nejdříve mladší srna a opouští je při příchodu starší srny. Od počátku léta srnčata navštěvují slaniska se svými matkami. Z jara, při začátku vytloukání nejstarších srnců

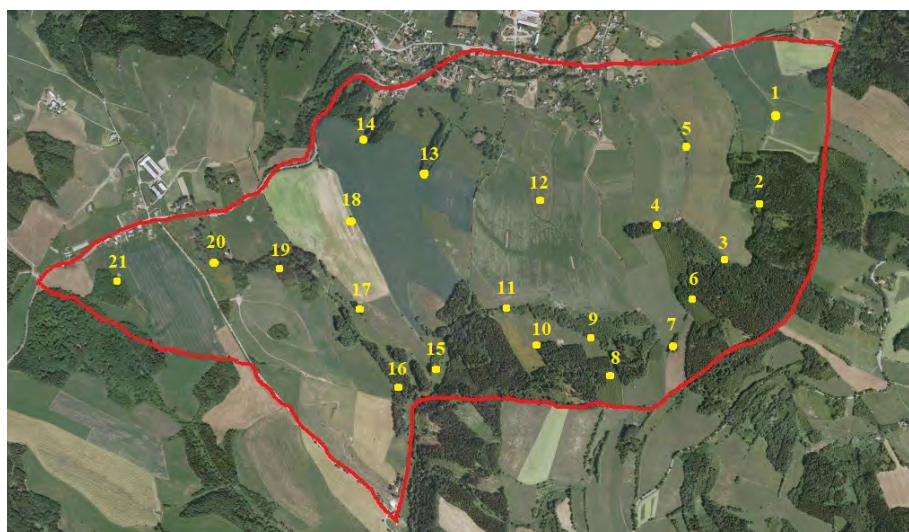
a tvorbě teritorií, jsou u slanisek vždy první roční a dvouletí srnci. Obvykle pak přijde nějaký středně starý srnec a mladší jedinci odstoupí tak do 100 m od něho, kde pokračují v pastvě. Blízké okolí slaniska je obvykle vyznačeno hraby a výtlučkami teritoriálního srnce, který jeho okolí pravidelně kontroluje a obhazuje.

Vybudování sítě slanisek má zásadní význam pro zvěř pro příjem nezbytných minerálních živin v průběhu celého roku, ve všech částech honitby, kde se zvěř vyskytuje. Jako příklad uvádíme grafické znázornění rozmístění slanisek v čase. Modelově byla vybraná část honitby se srncí zvěří o velikosti 400 ha.

Ing. Ondřej Faltus
VVS Verměřovice s.r.o.

Obrázek č. 2 znázorňuje stav po vybudování sítě slanisek, kdy byla slaniska rozmístěna po honitbě na základě znalostí místních podmínek a stavu srncí zvěře. Na 400 ha jsme jich rozmístili 29.

Obrázek č. 3 ukazuje upravenou síť slanisek, kterou jsme aktualizovali na základě praktických zkušeností se slanisky po sedmi letech jejich provozování. Z původních 29 jsme ponechali 21 slanisek tam, kde jsou pravidelně a průběžně navštěvována a zvěř blíže sypké minerální krmivo Premín SLANISKO II. 21 slanisek na 400 ha je cca 1 slanisko na 20 ha a toto je i obecné doporučení. Počet slanisek se může samozřejmě lišit podle místních podmínek, ale vyšlo nám toto doporučení shodně s ostatními pokusy ve světě.

SLANISKO II

**Minerální krmivo pro
volný celoroční příjem
spárkatou zvěří.**

Premín® SLANISKO II je sypké minerální krmivo pro spárkatou zvěř, které by mělo být celoročně k dispozici. Je určeno jako náplň do slanisek namísto kusové nebo lisované soli. Obsahuje minerální živiny, jako vápník, fosfor, sodík, hořčík včetně stopových prvků. Všechny tyto prvky jsou důležité pro zajištění životních funkcí organismu včetně rozvoje kostry a paroží.

cesta k Vaší trofeji...

WWW.SPARKATA.CZ

Akce

První on-line vyhlášení zemědělské soutěže v Česku

Byť jsme spolupořádali již 13. ročník soutěže o nejlepší mléčnou farmu roku, způsob její vyhlášení je velmi netradiční. On-line forma se v době pandemie rozmohla pro porady a jednání, semináře. On-line vyhlášení výsledků soutěže je však nové jak pro nás, tak pro chovatele. Finalistům jsme předávali ocenění před termínem slavnostního vyhlášení. Pořízené fotografie a medailonky vítězů se musely pořídit také před termínem. Ovšem živé vstupy nejlepších finalistů v den samotného vyhlášení bylo sice nové a rizikové z pohledu technického připojení, ale výsledek stál za to. Jak odborná přednáška pana Jana Hulsena, tak komentáře a rozhovory šéfa Hradišťka Josefa Kučery dodala slavnostnímu vyhlášení punc výjimečnosti. Věříme, že více jak 650 připojených chovatelů a příznivců dojeného skotu si přišlo na své a ti ostatní si shlédli záznamy později.

Nováčkem soutěže a hned úspěšným se stal na 4. Místě Agro Staňkov, a.s. Na snímku je ředitel společnosti Petr Weber, zootechničky Kateřina Gabrielová a Jaroslava Jánková, konzultantka VVS Sofie Kmentová.

Tradičním finalistou soutěže je známý podnik PROAGRO Radešínská Svratka. Na snímku je jeho ředitel, Jaroslav Michal, šéf ČMSCH Josef Kučera a konzultant VVS Jaroslav Falhar.

Výsledky - kategorie ČESTR (57 farem)

Název společnosti / Farma	POŘADÍ	Celkem bodů	MD	PSB	LS do 4,0	T+B	Lak.den	Nádoj	Poř.lak
Zemědělská a.s. Horní Bradlo Javorné	1	107	370	164	90	2,56	152,86	33,91	2,53
ZEOS LOMNICE a.s. VKK Rváčov	2	104	368	152	89	2,32	154,04	29,48	2,70
AZOS, s.r.o. Zakřany	3	102	386	111	93	2,24	162,75	30,73	2,76
PROAGRO Radešínská Svratka, a.s. Radešínská Svratka	4	102	359	205	87	2,29	146,07	30,68	2,68
Podorlicko a.s. Mistrovice Verměřovice	5	100	373	163	88	2,54	160,44	32,91	2,33

Výsledky - kategorie HOLŠTÝN (84 farem)

Název společnosti / Farma	POŘADÍ	Celkem bodů	MD	PSB	LS do 4,0	T+B	Lak.den	Nádoj	Poř.lak
Úněšovský statek, a.s. Pernarec	1	114	371	128	92	2,73	164,40	39,72	2,44
POOSLAVÍ Nová Ves, družstvo Nová Ves	2	113	379	135	93	2,67	163,70	36,09	2,42
Lukrena a.s. Řenče	3	106	360	148	90	2,59	155,13	34,77	2,29
AGRO Staňkov a.s. Staňkov	4	103	369	202	88	2,74	158,02	35,83	2,74
ZD Růžový palouček Ujezdec	5	102	376	188	87	2,84	166,18	39,91	2,38

Skokanem roku se stalo Zemědělsko-obchodní družstvo Žichlínek, farma Tatenice, soutěžící v kategorii Čestr, která dosáhla 413 bodů. Mezi ročníky 2021 a 2020 se u společnosti snížil průměrný počet somatických buněk z 253 na 212 tis./ml. a tím se zlepšilo (zvýšilo) i lineární skóre somatických buněk. Farmě se též zvýšil obsah tuku a bílkovin v mléce z 2,14 kg na 2,32, výrazně se zkrátil laktiční den (ze 167 na 136 dní) a průměrný nádoj se zvýšil z 27 na 31 kg.

Animal Tech 2021

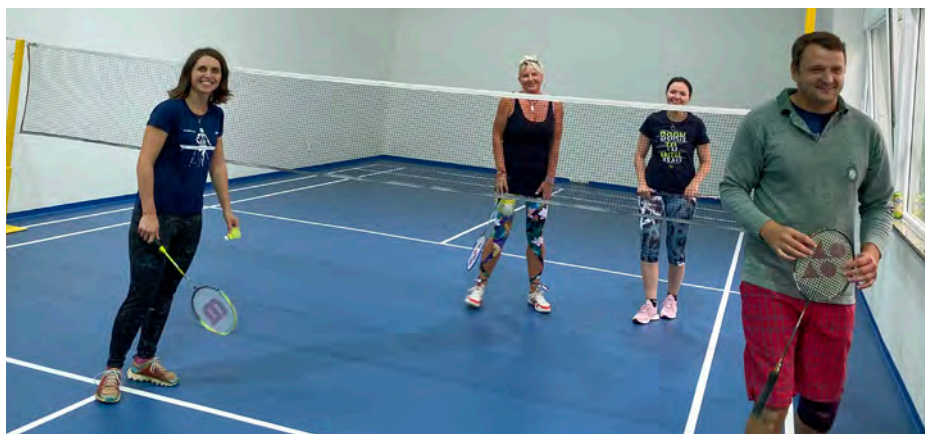
Časově posunutá Národní výstava hospodářských zvířat v Brně se nakonec uskutečnila počátkem září. Národní šampionáty hlavních plemen dojených a masných plemen se uskutečnily v průběhu 4 dnů. I koně zde měli své akce a některým z nich se líbili naše produkty u auta. :)

Chomutice

Počátkem září 2021 se uskutečnila jediná venkovní chovatelská akce, již 26. ročník přehlídky holštýnského skotu PRIM Chomutice - Memoriál Ing. Václava Hátle, kde se účastnilo 25 plemenic. Krávu s nejlépe utvářenou mléčnou žlázou vybrali vítěznou prvotelku, z podniku ZDV Krchleby.

Sportem do formy

VVS CUP 2021

Covidová doba přinesla i mnoho omezení, mezi nimiž i společné sportovní zápolení. Proto jsme zvolili slogan „zpátky do formy“, abychom se mohli potkat s našimi zákazníky a obchodními partnery.

Sešlo se přes 50 účastníků, kteří si především ve čtvrtek vyzkoušeli sportoviště nám známého areálu v Českém Ráji. Na slavnostním večerním vyhodnocení jsme pak ocenili diplomem všechny přítomné účast-

níky. Dále už pak vítěze v kategoriích mužů a žen v bowlingu a stolního tenisu zvlášť, zatímco smíšená soutěž probíhala u mini-golfu a badmintonu. V tenise odehráli muži čtyřhru a v plážovém volejbale soutěžili smíšené 3 až 4 členné týmy příznivců padání a skákání v písku.

První tři místa v každé uvedené sportovní disciplíně jsme odměnili i věcnými cenami, pěkným pohárem, medailí a potřebným potleskem s pamětní fotografií. Všichni jsme poté museli dotovat potřebné živiny v podobě výborných pochutin a tekutin. Mnozí příznivci pohybu, nejen ve stáji, se vydali druhý den v pátek obdivovat na kole či pěšky krásy tohoto nádherného okolí hradu Kost.

Počasí nám přálo oba dva dny a tak jsme mohli zakončit toto chovatelské sportovní soustředění bez újmy na zdraví, s větším pocitem hrlosti nad odvedenými výkony a s výborným pocitem společně strávené dvoudenní akce. Nyní se nám bude snad lépe zdolávat tisíce každodenních kroků po stáji a okolí. Jsme ve formě! :)

Zahraničí

Multimilk na farmě Kushyia v Mazabuce

Teprve nedávno, zhruba před dvěma a půl lety, jsme do Zambie dovezli první kontejnery s mléčnou náhražkou pro telata Multimilk. Vzhledem k tomu, že již v té době byla VVS na místním trhu známá, podařilo se přesvědčit několik místních chovatelů, kteří naši „superstar“ vyzkoušeli. Po těch dvou letech je možné říci, že Ti, kteří svá telata napájí naší mléčnou náhražkou, již nechtějí měnit!

Jedním z nich je i farmář Ian Robinson, na farmě Kushyia, nedaleko Mazabuky. Mazabuka je správním městem v severní části jižní provincie. Farma je nádherně umístěná v buši, samozřejmě upravená pro zemědělskou výrobu. Navíc je rozdělena do tří částí, jedné hospodářské, jedné pro safari a jedné části užitě pro místní rozvoj jako jsou maloobchod, ubytovací, restaurační a veterinární služby. Mezi součást místního rozvoje patří i Maloobchod Livestock Mazabuka, který zásobujeme nejen Multimilkem, ale celým

sortimentem VVS. Dále k této farmě patří malé restaurační zařízení Coffe berry a vedle tohoto bistra lze najít místo k ubytování v podobě malých chatek.

Na farmě samotné je umístěna veterinární klinika koní, do které se spádují klientela z celé Zambie. Dále k farmě patří také safari, kam Vás majitel kdykoliv rád vezme na lov něčeho většího či menšího.

Na té části, která slouží pro zemědělskou výrobu pěstují zejména kukuřici, cukrovou třtinu, brambory, soju a další. Ze živočišné výroby krom menšího chovu koní a 300 hlavého stáda hovězího dobytka plemene Tuli, chovají právě holštýnské stádo, při kterém využívají našich služeb.

Momentálně dojí více než 500 dojnic s užitkovostí 30 l na dojenou krávu, která je na místní poměry v celku slušná.

Multimilk je již více než dva roky jedinou mléčnou krmnou směsí, kterou na farmě používají. A postupně se dostává do popředí v celé Zambii.

Telata se odchovávají, na rozdíl od mnoha jiných farem po celém světě, téměř od počátku skupinově na takzvaný „Zimbawský způsob“ od Red Dane Farming.

V jednom výběhu je až deset telat a ta jsou napájena z hromadné nádoby s deseti struky, designována s Milk bar technologií. Celý systém se nazývá MARS (Mobile animal rearing system). Je to posuvná ohrada 6 x 3 metrů, se střechou 3 x 3 metry a je možné ji posouvat dle potřeby, a tak uchovávat telata v hygienickém prostředí.

Na fotografiích je vidět, že farma používá i speciální „Milk taxi“ s volským pohonem. :)

 /nafarmeveforme

Mrkněte na video o výrobě u nás. Nabízí jedinečný pohled do „kuchyně“ VVS, kde vznikají **doplňky do krmiv pro zvířata**. Ty se již staly nezbytnou součástí „jídelníčku“ na mnohých farmách nejen doma v České republice, v Evropě, ale i daleko mimo ni. Podívejte, jak dbáme o to, aby každý náš výrobek obsahoval přesně to, co má.

 /nafarmeveforme

Dovelte nám, abychom ukázali i druhou část VVS, kterou je **poradenství ve výživě a chovu**, reprezentované našimi konzultanty. Snad Vás potěší video o těch, pro které je jejich práce posláním.

na farmě
ve formě

VVS Verměřovice s.r.o.
Krmivářská 225
561 52 Verměřovice

 +420 465 642 670
GSM: +420 775 755 175
email: vvs@vvs.cz, www.vvs.cz

